

Efekty uczenia się dla kierunku nauki o rodzinie

1. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin/y nauki i dyscyplin/y naukowych/ej lub dyscyplin/y artystycznych/ej:** kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk społecznych, dyscyplin naukowych: pedagogika (51%) oraz nauki socjologiczne (35%), dziedziny nauk teologicznych, dyscypliny naukowej: nauki teologiczne (14%), dyscyplina wiodąca: pedagogika.
2. **Profil kształcenia:** praktyczny.
3. **Poziom i czas trwania studiów/liczba punktów ECTS:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów) / 180 ECTS.
4. **Numer charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji – 6.**
5. **Absolwent:** posiada gruntowną wiedzę z obszarów, które są istotne dla rozpoznawania psychologicznych, pedagogicznych czy społecznych problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny i życiem rodzinnym. Jest przygotowany do podejmowania działań wspierających, profilaktycznych oraz skutecznego rozwiązywania trudności, przed którymi stają współczesne rodziny. Jest przygotowany do inicjowania oraz wspierania działalności rodzin, społeczności lokalnych, podmiotów społecznych lub określonych instytucji w zakresie tworzenia, promowania i upowszechniania rodzinnych projektów kulturalnych, artystycznych lub edukacyjno-wychowawczych. Potrafi udzielać wsparcia rodzinom, a także poszczególnym osobom, które zmagają się z trudnościami, w szczególności takimi jak: niewłaściwie ukształtowane relacje pomiędzy członkami rodziny, uzależnienia, konflikty rodzinne, niepełnosprawność, starość, przewlekła lub nieuleczalna choroba. W zależności od wybranego zakresu kształcenia posiada kwalifikacje niezbędne do pracy np. w charakterze asystenta rodziny, doradcy i konsultanta w poradniach małżeńskich lub rodzinnych, a także mediatora rodzinnego i kuratora społecznego (rodzinnego) lub coacha i tutora rodzinnego.
6. **Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:** licencjat.
7. **Wymagania ogólne:** do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane jest osiągnięcie wszystkich poniższych efektów uczenia się.

Kod składnika opisu charakterystyki efektów uczenia się w dziedzinie nauk społecznych / dyscyplinach: pedagogika, nauki socjologiczne; w dziedzinie nauk teologicznych / dyscyplinie: nauki teologiczne	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji	Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
S/PP_P6S_WG S/NSP_P6S_WG TL/NTP_P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	KP6_WG1	miejsce wiedzy o rodzinie w systemie nauk, w szczególności w naukach społecznych i naukach teologicznych
		KP6_WG2	metodykę wykonywania zadań, normy, procedury i dobre praktyki stosowane w pracy z rodzinami
		KP6_WG3	priorytety służące realizacji określonego zadania w zakresie wsparcia rodziny w poprawie jakości jej życia
		KP6_WG4	sposoby przeciwdziałania kryzysom w życiu rodziny
		KP6_WG5	podstawową terminologię (polskojęzyczną i w wybranym nowożytnym języku obcym) używaną w wiedzy o rodzinie
		KP6_WG6	normy i reguły prawidłowego funkcjonowania rodziny
		KP6_WG7	poglądy na temat rodziny oraz jej relacji z innymi społecznościami, w tym historyczną ewolucję tych poglądów

		KP6_WG8	procesy zmian, które zachodzą w rodzinie oraz ich elementy, przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje
		KP6_WG9	metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, odpowiednie dla wiedzy o rodzinie, które pozwalają opisywać rodzinę i procesy w niej zachodzące oraz jej relacje z innymi strukturami społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji wspierających rodzinę
		KP6_WG10	fizjologiczne, seksuologiczne, psychologiczne, pedagogiczne, społeczne, kulturowe prawidłowości rozwoju człowieka oraz zaburzenia tego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem sfery życia rodzinnego
		KP6_WG11	więzi interpersonalne i rządzące nimi prawidłowości, ze szczególnym uwzględnieniem więzi w obrębie rodziny
		KP6_WG12	podstawową wiedzę o człowieku i jego rozwoju jako podmiocie konstytuującym rodzinę
		KP6_WG13	podstawowe zagadnienie z zakresu prawa ogólnego, karnego i rodzinnego
		KP6_WG14	zasady funkcjonowania instytucji prawnych i sądowych w aspekcie ich działań na rzecz rodziny
		S/PP_P6S_WK S/NSP_P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji

TL/NTP_P6S_WK	<p>podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości</p>	KP6_WK2	uwarunkowania i możliwości rozwoju indywidualnej kreatywności w rozwiązywaniu problemów związanych z życiem rodziny
		KP6_WK3	podstawowe cele, organizację i funkcjonowanie instytucji wspierających rodzinę
		KP6_WK4	podstawową wiedzę o strukturze rodziny i jej relacjach z innymi strukturami oraz instytucjami społecznymi
		KP6_WK5	podstawową wiedzę o typowych rodzajach struktur i instytucji społecznych wspierających rodzinę
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
S/PP_P6S_UW S/NSP_P6S_UW TL/NTP_P6S_UW	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych <p>wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów</p>	KP6_UW1	wykorzystać podstawowe źródła, techniki i narzędzia badawcze w zakresie wiedzy o rodzinie
		KP6_UW2	wykorzystać zdobytą wiedzę oraz własne i innych doświadczenie zawodowe z zakresu pracy z rodzinami
		KP6_UW3	argumentować, wykorzystując poglądy innych autorów oraz zebrane doświadczenie zawodowe w zakresie problematyki rodzinnej
		KP6_UW4	formułować wnioski i opinie na temat jakości życia danej rodziny
		KP6_UW5	rozstrzygać dylematy związane z życiem rodzinnym
		KP6_UW6	oceniać przydatność określonych metod, procedur, dobrych praktyk do

			realizacji zadań i rozwiązywania problemów dotyczących rodziny
		KP6_UW7	interpretować zjawiska (kulturowe, społeczne, prawne, ekonomiczne) związane z życiem rodzinnym
		KP6_UW8	wykorzystać wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk (kulturowych, społecznych, prawnych, gospodarczych) związanych z funkcjonowaniem rodziny
		KP6_UW9	prognozować skutki konkretnych działań odnoszących się do życia rodzinnego, z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi właściwych wiedzy o rodzinie
		KP6_UW10	analizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów w rodzinie pod kątem ich efektywnego i prawidłowego zastosowania
		KP6_UW11	oceniać jakość przedsięwzięć zmierzających do poprawy sytuacji rodziny
		KP6_UW12	posługiwać się wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązania konkretnego problemu z zakresu życia rodzinnego
		KP6_UW13	stosuje prawidłowy sposób postępowania w rozwiązywaniu problemów w rodzinie

<p>S/PP_P6S_UK S/NSP_P6S_UK TL/NTP_P6S_UK</p>	<p>komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii</p> <p>brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich</p> <p>posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego</p>	<p>KP6_UK1</p>	<p>porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie problematyki rodzinnej, a także pokrewnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych</p>
		<p>KP6_UK2</p>	<p>wypowiadać się klarownie, spójnie i precyzyjnie w mowie i na piśmie na tematy związane z życiem rodzinnym, wykorzystując podstawowe źródła i teorie familiologiczne</p>
		<p>KP6_UK3</p>	<p>sporządzić wniosek o przyznanie środków na realizację projektu związanego z realizacją zadań w zakresie pomocy rodzinie</p>
		<p>KP6_UK4</p>	<p>posługiwać się wybranym językiem obcym w zakresie nauk o rodzinie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego</p>
<p>S/PP_P6S_UO S/NSP_P6S_UO TL/NTP_P6S_UO</p>	<p>planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole</p> <p>współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)</p>	<p>KP6_UO1</p>	<p>samodzielnie realizować projekty prorodzinne</p>
		<p>KP6_UO2</p>	<p>organizować przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości życia rodziny</p>
		<p>KP6_UO3</p>	<p>poszukiwać optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych ludzkich zachowań i postaw na polu życia rodzinnego</p>
		<p>KP6_UO4</p>	<p>wdrażać proponowane rozwiązania pomocowe (ekonomiczne, prawne,</p>

			psychologiczno-pedagogiczne), które mają na celu poprawę jakości życia rodziny
S/PP_P6S_UU S/NSP_P6S_UU TL/NTP_P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	KP6_UU1	wyznaczać kierunki rozwoju osobistego i samokształcenia w zakresie wspierania rodziny oraz w wymiarze interdyscyplinarnym
		KP6_UU2	realizować wyznaczony kierunek rozwoju osobistego i samokształcenia w zakresie wspierania rodziny i w wymiarze interdyscyplinarnym
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
S/PP_P6S_KK S/NSP_P6S_KK TL/NTP_P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KP6_KK1	sumiennego przygotowywania się do realizacji powierzonych sobie zadań na rzecz pomocy rodzinie
		KP6_KK2	pogłębiania posiadanej wiedzy z zakresu problematyki rodzinnej
S/PP_P6S_KO S/NSP_P6S_KO TL/NTP_P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	KP6_KO1	rozwijania umiejętności współdziałania w zespole profesjonalnie wspierającym rodzinę
		KP6_KO2	działania w sposób przedsiębiorczy na rzecz pomocy rodzinie
		KP6_KO3	brania odpowiedzialności za powierzone sobie zadania na rzecz pomocy rodzinie
		KP6_KO4	efektywnej pracy w zespole realizującym projekty prorodzinne, przyjmując w nim różne role m.in. organizatora, prowadzącego i animatora

		KP6_KO5	tolerancji i otwartości na współpracę oraz porozumienie z innymi w ramach pracy na rzecz pomocy rodzinie
		KP6_KO6	poszanowania możliwości i ograniczeń wynikających z odmienności ludzkiej natury
S/PP_P6S_KR S/NSP_P6S_KR TL/NTP_P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu	KP6_KR1	aktywizowania różnych grup społecznych do udziału w kreacji prorodzinnej kultury oraz współdziałania na rzecz dobra rodziny
		KP6_KR2	zachowania otwartości na inne kultury, przy jednoczesnym zorientowaniu na promocję chrześcijańskiego modelu rodziny

8. Objąsnienie oznaczeń:

Objąsnienie oznaczeń kodu skłádnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

S/PP_P6S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie pedagogika dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
S/NSP_P6S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie nauki socjologiczne dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
TL/NTP_P6S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk teologicznych/dyscyplinie nauki teologiczne dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Objąsnienia oznaczeń komponentów efektów uczenia się wspólne dla opisu symbolu efektu uczenia się oraz kodu skłádnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

W	– kategoria wiedzy, w tym:
G (po W)	– podkategoria <i>zakres i głąbia</i> ,
K (po W)	– podkategoria <i>kontekst</i> ,
U	– kategoria umiejętności, w tym:
W (po U)	– podkategoria w zakresie <i>wykorzystanie wiedzy</i> ,
K (po U)	– podkategoria w zakresie <i>komunikowanie się</i> ,
O (po U)	– podkategoria w zakresie <i>organizacja pracy</i> ,
U (po U)	– podkategoria w zakresie <i>uczenie się</i> .
K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych, w tym:
K (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>ocena</i> ,
O (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>odpowiedzialność</i> ,
R (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>rola zawodowa</i> .
01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu uczenia się

Objąsnienia oznaczeń symbolu efektu kierunkowego

K (przed podkreślnikiem)	– kierunkowe efekty uczenia się
P (przed podkreślnikiem)	– profil praktyczny
6	– studia pierwszego stopnia

Oznaczenia dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych

Lp.	Dziedzina nauki/symbol kodu	Dyscyplina naukowa/artystyczna/symbol kodu
1	Dziedzina nauk humanistycznych/ H	1) archeologia/ A
		2) filozofia/ F
		3) historia/ H
		4) językoznawstwo/ J
		5) literaturoznawstwo/ L
		6) nauki o kulturze i religii/ KR
		7) nauki o sztuce/ NSz
2	Dziedzina nauk inżynierijsko-technicznych/ IT	1) architektura i urbanistyka/ AU
		2) automatyka, elektronika i elektrotechnika/ AE
		3) informatyka techniczna i telekomunikacja/ IT
		4) inżynieria biomedyczna/ IB

		5) inżynieria chemiczna/ IC
		6) inżynieria lądowa i transport/ IL
		7) inżynieria materiałowa/ IM
		8) inżynieria mechaniczna/ IMC
		9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka/ ISG
3	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ M	1) nauki farmaceutyczne/ NF
		2) nauki medyczne/ NM
		3) nauki o kulturze fizycznej/ NKF
		4) nauki o zdrowiu/ NZ
4	Dziedzina nauk rolniczych/ R	1) nauki leśne/ NL
		2) rolnictwo i ogrodnictwo/ RO
		3) technologia żywności i żywienia/ TZ
		4) weterynaria/ W
		5) zootechnika i rybactwo/ ZR
5	Dziedzina nauk społecznych/ S	1) ekonomia i finanse/ EF
		2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna/ GEP
		3) nauki o bezpieczeństwie/ NB
		4) nauki o komunikacji społecznej i mediach/ NKS
		5) nauki o polityce i administracji/ NPA
		6) nauki o zarządzaniu i jakości/ NZJ
		7) nauki prawne/ NP
		8) nauki socjologiczne/ NS
		9) pedagogika/ P
		10) prawo kanoniczne/ PK
		11) psychologia/ PS
6	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych/ XP	1) astronomia/ AS
		2) informatyka/ I
		3) matematyka/ MT
		4) nauki biologiczne/ NBL
		5) nauki chemiczne/ NC
		6) nauki fizyczne/ NF
		7) nauki o Ziemi i środowisku/ NZ
7	Dziedzina nauk teologicznych/ TL	1) nauki teologiczne/ NT
8	Dziedzina sztuki/ SZ	1) sztuki filmowe i teatralne/ SFT
		2) sztuki muzyczne/ SM
		3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki/ SP

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: nauki o rodzinie

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia – licencjackie

Profil kształcenia: praktyczny

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 6 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: licencjat

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

I.1. Język obcy 1, 2, 3, 4

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), zgodnie z tabelą wymagań ESOKJ, pozwalających studentom na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2+ w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. – rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; – radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; – tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane studentom lub ich interesują; – opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu wiedzy o rodzinie.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2+ w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, np. przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia. odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu wiedzy o rodzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): leksykalne i gramatyczne aspekty niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku obcym, zgodnie z tabelą wymagań dla określonego poziomu biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się jednym z nowożytnych języków obcych na określonym poziomie biegłości (docelowo B2+) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu wiedzy o rodzinie, a także słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych; współdziałania w grupie, przyjmując w niej różne role; samodzielnej pracy i wykazania w niej kreatywności; inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Technologie informacyjno-komunikacyjne

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami i pojęciami związanymi z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, a także zasadami działania i sposobami wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz oprogramowania użytkowego; zapoznanie z możliwościami wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu poszukiwania, wykorzystywania, przetwarzania i przekazywania informacji z różnych źródeł oraz w celu rozwiązywania problemów mogących pojawić się w pracy zawodowej i badawczej.

Treści merytoryczne: edytory tekstu – tworzenie, formatowanie i drukowanie dokumentów; kopiowanie i przenoszenie fragmentów tekstu w obrębie jednego dokumentu i pomiędzy różnymi dokumentami, praca z tabelami, umieszczenie w tekście obrazów i grafik, tworzenie automatycznego spisu treści i korespondencji seryjnej, stosowanie się do zasad pisania prac naukowych; arkusz kalkulacyjny – rozumienie pojęcia „arkusz kalkulacyjny”, tworzenie, formatowanie, modyfikacja i zastosowanie arkusza w wybranych obszarach wiedzy, tworzenie standardowych formuł oraz użycie podstawowych funkcji, tworzenie i formatowanie wykresów, arkusz kalkulacyjny jako baza danych – zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania; grafika prezentacyjna – tworzenie prezentacji multimedialnej z uwzględnieniem podstawowych zasad tzw. „prezentacji dla prelegenta”; słowniki elektroniczne (ze szczególnym uwzględnieniem elektronicznych słowników z zakresu wiedzy o rodzinie); biblioteki cyfrowe (ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowych bibliotek z zakresu wiedzy o rodzinie) – zasoby, zasady korzystania, możliwości edycji; elektroniczne bazy danych (ze szczególnym uwzględnieniem baz z zakresu wiedzy o rodzinie); komunikatory internetowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia i pojęcia związane z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, a także zasady działania i sposoby wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz oprogramowania użytkowego; możliwości wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu poszukiwania, wykorzystywania, przetwarzania i przekazywania informacji z różnych źródeł oraz w celu rozwiązywania problemów mogących pojawić się w pracy zawodowej lub badawczej.

Umiejętności (potrafi): efektywnie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań związanych z wiedzą o rodzinie w kontekście naukowym i praktyki społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny podczas korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.3. Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych.

Treści merytoryczne: przedmiot stanowi monograficzne i całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych (do wyboru przedmioty z ogólnouczelnianej oferty: 1. Animacja kultury studenckiej; 2. Etyka i kultura języka; 3. Zakładanie własnego przedsiębiorstwa; 4. Źródła społeczeństwa obywatelskiego).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych oraz w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów badawczych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym, a także we własnym rozwoju naukowym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.4. Wychowanie fizyczne 1, 2

Cel kształcenia: rozwijanie sprawności i tężyzny fizycznej oraz dbałości o stan zdrowia; poznanie przepisów sportów indywidualnych i gier zespołowych.

Treści merytoryczne: doskonalenie umiejętności ruchowych, techniki i taktyki sportów drużynowych, sportów indywidualnych oraz zabaw ruchowych; autorskie programy zajęć z elementami wychowania fizycznego, sportu, rekreacji i aktywności prozdrowotnej; pomiar sprawności fizycznej: testy sprawnościowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady kultury fizycznej i aktywności prozdrowotnej, a także przepisy sportów indywidualnych i gier zespołowych.

Umiejętności (potrafi): wykonać różne ćwiczenia fizyczne i rozegrać gry zespołowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia własnej sprawności ruchowej, dbałości o zdrowie i kształtowania u innych postaw prozdrowotnych, a także uczestnictwa w amatorskich zawodach w ramach sportów indywidualnych i gier zespołowych z poszanowaniem reguł uczciwej sportowej rywalizacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

II.1. Etyka

Cel kształcenia: ukazanie moralności jako jednego z podstawowych wymiarów egzystencji i natury człowieka; zapoznanie z problematyką etyczną w aspekcie historycznym; zapoznanie z podstawowymi kierunkami etycznymi oraz specyfiką problemów moralnych i argumentacji stosowanej w etyce, w tym przedmiot etyki oraz jej stosunek do dyscyplin pokrewnych; systematyczna prezentacja podstawowych zagadnień etycznych w duchu personalizmu chrześcijańskiego.

Treści merytoryczne: status metodologiczny i historia etyki; specyfika dobra moralnego, definicja etyki, różnica pomiędzy etyką normatywną a etyką opisową; historia myśli etycznej; etyka ogólna a etyka stosowana, znaczenie kazuistyki; czyn i jego specyfika, decyzja i proces jej kształtowania; spór o normę moralności (eudajmonizm, deontologizm, personalizm); źródła moralności czynu (tzw. fontes moralitatis): cel przedmiotowy, cel podmiotowy, okoliczności; dobroć a słusność czynu; prawo naturalne i jego struktura; sumienie jako praktyczny akt rozumu; cnoty i wady; idea etyk zawodowych; współczesne problemy moralne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie moralności jako jednego z podstawowych wymiarów natury i egzystencji ludzkiej; podstawowe kierunki i argumentacje etyczne.

Umiejętności (potrafi): oceniać współczesne problemy etyczne w duchu personalizmu chrześcijańskiego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kształtowania własnego życia zgodnie z zasadami personalizmu chrześcijańskiego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.2. Filozofia

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi informacjami na temat filozofii, jej specyfiką metodologiczną i merytoryczną, jej działami, problemami, terminologią i głównymi nurtami.

Treści merytoryczne: metafizyka: termin „filozofia”, działy filozofii, podstawowe koncepcje filozofii, relacje pomiędzy filozofią a innymi działami kultury (nauką, religią, sztuką) oraz światopoglądem; wybrane główne problemy filozofii, zwłaszcza z zakresu metafizyki/ontologii (rodzaje bytów, przyczyna ich zaistnienia, istnienie i natura Boga), epistemologii (definicja wiedzy, natura prawdy, podstawowe kategorie semiotyki), antropologii (dusza a ciało, umysł a ciało), etyki (normy moralne i cel człowieka); wybrane główne nurty filozofii współczesnej: neotomizm, fenomenologia, egzystencjalizm, hermeneutyka, filozofia analityczna; współczesna filozofia polska: szkoła lwowsko-warszawska, fenomenologia Romana Ingardena, neotomizm Mieczysława A. Krąpca i Mieczysława Gogacza, personalizm Karola Wojtyły i filozofia dialogu Józefa Tischnera; niektóre podstawowe umiejętności filozoficzne: pytanie, definiowanie, argumentowanie, rozróżnianie, analizowanie, dyskutowanie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i koncepcje filozoficzne.

Umiejętności (potrafi): stawiać pytania filozoficzne oraz analizować i rozróżniać pojęcia filozoficzne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania znajomości pojęć i koncepcji filozoficznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.3. Podstawy pedagogiki

Cel kształcenia: zapoznanie z procesami wychowywania rozpatrywanymi w płaszczyźnie biologicznej, psychologicznej, społecznej, komunikacyjnej oraz kulturowej; przekazanie wiedzy i rozwijanie umiejętności potrzebnych do skutecznego towarzyszenia człowiekowi w procesie rozwoju osobowego.

Treści merytoryczne: wychowanie a życie społeczne; geneza wychowania; wychowanie w różnych kulturach i w różnych organizacjach (porządkach) życia społecznego; wychowanie a rozwój; funkcje wychowania; problematyczność wychowania – konsekwencje; wychowanie jako czynność techniczna, jako działanie komunikacyjne oraz jako element kulturowy; instytucje edukacyjne; relacje między sposobem uprawiania pedagogiki a rozumieniem wychowania; geneza i struktura wiedzy pedagogicznej; społeczno-kulturowe uwarunkowania wiedzy pedagogicznej; związki pedagogiki z innymi dziedzinami wiedzy; różnice między pedagogiką rozumianą jako nauka i jako filozofia wychowania; typowe pytania pedagogiczne; struktura i style myślenia pedagogicznego; aporie pedagogiczne – przymus i swoboda w wychowaniu, wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne, wychowanie a manipulacja; dziecko jako podmiot wychowania; problemy wychowania, błędy wychowania, skuteczność wychowania, niepowodzenia wychowawcze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę nauki o wychowaniu; problemy współczesnej pedagogiki; podstawowe kategorie używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem.

Umiejętności (potrafi): analizować odmienne koncepcje wychowania; rekonstruować założenia oraz koncepcje wychowawcze; rozróżniać potoczną wiedzę o wychowaniu od wiedzy naukowej; identyfikować możliwości i ograniczenia procesów edukacji i wychowania; posługiwać się różnymi koncepcjami wychowania w analizie i opisie rzeczywistości społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stałego doskonalenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności; adekwatnego do sytuacji danej rodziny dobierania sposobów rozwiązywania sytuacji wychowawczych i edukacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.4. Psychologia ogólna

Cel kształcenia: przedstawienie podstawowych zagadnień z psychologii; ukazanie przydatności wiedzy z psychologii w praktyce zawodowej i życiu codziennym; uwrażliwienie na złożoność osoby ludzkiej; ukazanie interakcji międzyludzkich oraz interakcji z otoczeniem w powiązaniu z godnością każdego człowieka; wdrożenie do samodzielnego zgłębiania wiedzy o człowieku, jego potrzebach, dążeniach, motywacji, zachowaniu.

Treści merytoryczne: psychologia jako nauka o człowieku; główne nurty w psychologii; biologiczne podstawy psychiki człowieka; pojęcie procesów psychicznych; procesy poznawcze w kategoriach odbioru i przetwarzania informacji; percepcja, myślenie i rozwiązywanie problemów; pamięć; uczenie się – elementarne i złożone formy uczenia się; emocje; motywacje; osobowość – podstawowe koncepcje, struktura osobowości; różnice indywidualne – inteligencja, temperament, styl poznawczy; poznawanie innych i samego siebie; Psychologiczne i biologiczne ujęcie rozwoju człowieka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne nurty psychologii i koncepcje człowieka.

Umiejętności (potrafi): studiować literaturę psychologiczną; identyfikować procesy psychiczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka; wykorzystywać wiedzę z zakresu psychologii w kontaktach i pracy z ludźmi; posługiwać się metodami poznawania podopiecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samopoznania i samodoskonalenia; określania różnic indywidualnych i wynikających z nich implikacji dla wychowania i kształcenia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.5. Psychologia osobowości

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat procesu kształtowania osobowości w świetle poszczególnych koncepcji psychologicznych.

Treści merytoryczne: przedmiot i zakres psychologii osobowości; metodologia uprawiania psychologii osobowości; definiowanie podstawowych pojęć z zakresu osobowości; dynamika procesu kształtowania osobowości w świetle poszczególnych koncepcji psychologicznych; analizowanie procesów kształtowania osobowości w świetle poszczególnych koncepcji psychologicznych; analiza przypadków klinicznych opisanych w literaturze w perspektywie najważniejszych koncepcji psychologicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): proces kształtowania osobowości.

Umiejętności (potrafi): analizować zachowania ludzi w kontekście struktury ich osobowości.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego zaangażowania się w działania na rzecz prawidłowego osobowościowego funkcjonowania danego człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.6. Psychologia rozwojowa

Cel kształcenia: uzyskanie wiedzy z zakresu przemian psychiki człowieka od momentu poczęcia do momentu śmierci; zdobycie umiejętności analizy zachowania ludzkiego w aspekcie potencjalności charakteryzujących dany etap rozwojowy jednostki; zdobycie umiejętności właściwego budowania własnego procesu rozwojowego.

Treści merytoryczne: przedmiot i cele psychologii rozwojowej; rozwój psychiczny człowieka od poczęcia do śmierci – poszczególne dziedziny rozwoju, etapy i ich charakterystyka; sfery i płaszczyzny rozwoju; stadia rozwoju; czynniki i zasady warunkujące rozwój człowieka; zadania rozwojowe R. Havighursta; teoria rozwoju poznawczego J. Piageta i L. Wygotskiego; teorie rozwoju moralnego J. Piageta i L. Kohlberga; statusy tożsamości J. Marcia; techniki i style wychowawcze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): naturę, dynamikę rozwoju psychologicznego człowieka oraz typowe jego formy.

Umiejętności (potrafi): prognozować zjawiska potencjalnego zagrożenia prawidłowego rozwoju człowieka, w kontekście życia rodzinnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego zaangażowania się w działania na rzecz prawidłowego rozwoju danego człowieka; krytyki samego siebie w kontekście wskazywania własnych mocnych i słabych stron.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.7. Socjologia

Cel kształcenia: przekazanie podstawowej wiedzy socjologicznej, umożliwiającej rozumienie procesów społecznych.

Treści merytoryczne: człowiek jako istota społeczna – wiedza potoczna a wiedza naukowa; socjologia jako nauka – historia, przedmiot, definicje, metody i funkcje socjologii; język socjologii – podstawowe pojęcia, paradygmaty, postaci, szkoły i kierunki; jednostka i społeczeństwo – grupy społeczne, zbiorowości społeczne, organizacje społeczne; struktura społeczna i jej podstawowe elementy – klasy społeczne, warstwy społeczne, pozycje i role społeczne; teorie stratyfikacji i zróżnicowania społecznego – ujęcie historyczne i współczesne; teoria konfliktu, teoria wielowymiarowa, ujęcie funkcjonalistyczne; Instytucje społeczne i proces instytucjonalizacji; działania i interakcje społeczne; rodzaje i typy styczności; wzajemne oddziaływania; stosunki i zależności społeczne; więzi społeczne; socjalizacja; osobowość i tożsamość jako podstawowe elementy socjalizacji; kontrola społeczna oraz jej mechanizmy; kulturowe podstawy życia społecznego: kultura i jej wzory, zmiana społeczna, nowoczesność, ponowoczesność; ruchliwość społeczna i przestrzenna a różne typy społeczeństw; elementy wybranych subdyscyplin: socjologia religii, socjologia rodziny, socjologia kultury; wybrane metody i techniki badań społecznych oraz ich interpretacja.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia, koncepcje i teorie socjologiczne.

Umiejętności (potrafi): stosować teorie przy opisie i analizie rzeczywistości społecznej oraz interpretować w podstawowym zakresie wyniki badań socjologicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania i analizy problemów społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

III.1. Anatomia i fizjologia człowieka

Cel kształcenia: poznanie struktur ciała ludzkiego w celu zrozumienia jego budowy anatomicznej i czynności fizjologicznych w warunkach prawidłowych i patologicznych.

Treści merytoryczne: przydatność znajomości anatomii i fizjologii w wielu dziedzinach nauki; organizm jako całość; anatomia i fizjologia układu ruchu; anatomia i fizjologia układu nerwowego; krew, szpik kostny, śledziona; układ chłonny; odporność organizmu; narządy związane z układem odpornościowym; przemiana materii i energii; odżywianie; rozwój embrionalny człowieka, ciąża, poród, połóg; anatomia i fizjologia układu dokrewnego; powłoka wspólna; osteologia i artrologia; miologia; Mózgowie i rdzeń kręgowy; odruchy bezwarunkowe i warunkowe; układ nerwowy autonomiczny; narząd powonienia; narząd smaku; narząd wzroku; narząd słuchu; narząd równowagi; anatomia i fizjologia układu krwionośnego; anatomia i fizjologia układu oddechowego; anatomia i fizjologia układu pokarmowego; anatomia i fizjologia układu moczowego; anatomia i fizjologia układu rozrodczego żeńskiego i męskiego; anatomiczno-fizjologiczne podstawy obrazowania i oceny czynności fizjologicznych ciała ludzkiego; zmiany rozwojowe związane z wiekiem; odmienności anatomiczne i fizjologiczne wieku dziecięcego i ich znaczenie w resuscytacji krążeniowo-oddechowej; anatomiczno-fizjologiczne podstawy zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawową wiedzę w zakresie budowy anatomicznej i czynności fizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka.

Umiejętności (potrafi): w podstawowy sposób dokonać analizy budowy i funkcjonowania ludzkiego organizmu jako całości.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): troski o zdrowie własne i drugiego człowieka w obliczu zagrożeń, które mogą zakłócać anatomiczno-fizjologiczne procesy zachodzące w ludzkim organizmie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.2. Biomedyczne podstawy życia w rodzinie

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową wiedzą dotyczącą pojęć z obszaru biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania, rozwoju człowieka od poczęcia aż do śmierci, potrzeb człowieka, zaburzeń rozwoju, pielęgnacji noworodka i niemowlęcia, rozwoju seksualnego dzieci i młodzieży, a także kryzysów rozwojowych i sposobów radzenia sobie z nimi, w tym możliwości społecznego wsparcia.

Treści merytoryczne: podstawowe kategorie pojęciowe dotyczące przedmiotu (auksologia, ontogeneza, rozwój, akceleracja, dymorfizm płciowy, zdrowie, choroba, wychowanie w kontekście rozwoju); rozwój człowieka od poczęcia aż do śmierci; potrzeby człowieka w kontekście jego rozwoju; etapy rozwoju motorycznego człowieka; problemy seksualności współczesnej młodzieży; wybrane zaburzenia i choroby wieku dziecięcego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biomedyczne podstawy wychowania i kształcenia; rozwój człowieka w cyklu życia w aspekcie biomedycznym.

Umiejętności (potrafi): zidentyfikować w podstawowym stopniu biomedyczne potrzeby człowieka w powiązaniu z jego aktualnym cyklem życia; zidentyfikować w podstawowym stopniu zaburzenia rozwoju człowieka lub kryzysy rozwojowe w odniesieniu do jego aktualnego cyklu życia, a także zorganizować pomoc w celu ich przezwyciężenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego działania na rzecz zapewnienia podopiecznym odpowiednich biomedycznych warunków do właściwego rozwoju lub przezwyciężenia zaburzeń i kryzysów rozwojowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.3. Demograficzne aspekty funkcjonowania rodziny

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi wymiarami współczesnych demograficznych przemian, w szczególności związanych z życiem rodzinnym.

Treści merytoryczne: demografia – cele, zadania, przedmiot nauczania i obszar wiedzy; podstawowe procesy demograficzne we współczesnym świecie; przemiany ludnościowe we współczesnej Polsce; rodzina – aspekt demograficzno-instytucjonalny; wielopokoleniowość; bezdzietność i małodzierność; rozwody; kohabitacja i urodzenia pozamałżeńskie; zmiany kalendarza zdarzeń demograficznych (zawarcie związku, urodzenie dziecka, zgon dziadków, rodziców, partnera); rodzina przyszłości – ku redefinicji pojęcia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia związane z współczesnymi demograficznymi przemianami, w szczególności wpływającymi na funkcjonowanie rodziny.

Umiejętności (potrafi): znaleźć niezbędne informacje w bazach danych i innych źródłach danych demograficznych, w szczególności odnoszących się do sfery życia rodzinnego; ocenić skalę problemów demograficznych oraz wskazać priorytety prorodzinnej polityki ludnościowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego włączenia się w działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków wybranych zjawisk demograficznych, w szczególności związanych z funkcjonowaniem rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.4. Dziecko i dzieciństwo w zmieniającym się świecie

Cel kształcenia: zrozumienie i zdefiniowanie dzieciństwa jako konstruktu kulturowego; uwrażliwienie na sytuację współczesnego dziecka w wybranych przestrzeniach dzieciństwa takich, jak rodzina, szkoła, środowisko rówieśnicze; zainspirowanie do nacechowanych odpowiedzialnością i roztropnością działań na rzecz dobra dzieci.

Treści merytoryczne: dzieciństwo w narracjach osobistych i dyskursie kulturowym; ewolucja praw dzieci; wychowanie dzieci współcześnie – czym jest, czym być może; dziecko wobec wzorców kulturowych dorosłych w ponowoczesnym świecie; dyskurs o jakości życia dziecka; zagrożenia na różnych etapach rozwoju dziecka i profilaktyka zagrożeń; organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieciństwo jako zmienną kategorię historyczną, społeczną, polityczną i kulturową; przemiany zachodzące w środowisku rodzinnym dzieci oraz instytucjach opiekuńczo-wychowawczych wpływających na jakość dzieciństwa; zjawiska związane z zagrożeniem rozwoju dzieci, w tym ich konteksty i skutki.

Umiejętności (potrafi): określić jakość życia dzieci; przewidywać zjawiska potencjalnego zagrożenia rozwoju dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania praw dzieci, przyczyniając się do wzrostu świadomości prawnej w swoim środowisku; przyjmowania postaw ukierunkowanych na dobro dzieci, przestrzegając ich praw i wspierając w rozwoju; zachowywania ostrożności i krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat dzieci i kontekstów dzieciństwa; otwartości na zróżnicowane dyskursy o współczesnym wychowaniu i socjalizacji dzieci.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.5. Doradztwo zawodowe

Cel kształcenia: ukształtowanie podstaw teoretycznych oraz zrozumienia istoty poradnictwa zawodowego; zrozumienie charakterystycznych dla wybranych zawodów problemów, zagadnień i dylematów etycznych; zapoznanie z podstawowymi instrumentami pracy doradcy zawodowego oraz określenie ich przydatności; zrozumienie zasad i psychologii wyboru życiowej drogi zawodowej (kariery); pogłębienie lub osiągnięcie osobistego i zawodowego rozwoju.

Treści merytoryczne: historia doradztwa zawodowego; definicje, teorie wyboru zawodu, cele i zadania doradcy zawodowego; system doradztwa i poradnictwa zawodowego w Polsce; rola i zadania Urzędów Pracy w doradztwie zawodowym; szkolny doradca zawodowy – obszar, zakres działania, cele i zadania, analiza działalności; bariery komunikacyjne; rozmowa doradcza – etapy pracy, cechy osobiste doradcy, poradnictwo indywidualne, rozmowa doradcza, podstawowe reguły pracy doradczej, procedury udzielania porady; trendy współczesnego rynku pracy; skuteczne CV – rodzaje, sposoby tworzenia; list motywacyjny; rozmowa kwalifikacyjna; autoprezentacja kluczem do sukcesu; testy rekrutacyjne; praktyki studenckie wstępem do kariery zawodowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady, formy i sposoby rozwoju drogi zawodowej (kariery) człowieka.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zaplanować własny rozwój zawodowy; wskazać drugiemu człowiekowi możliwości rozwoju jego kariery, a także wesprzeć go w jej realizacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): działania na rzecz interesu drugiego człowieka w aspekcie rozwoju jego kariery zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.6. Egzamin dyplomowy

Cel kształcenia: przygotowanie do złożenia egzaminu licencjackiego z wynikiem pozytywnym.

Treści merytoryczne: regulamin i zasady złożenia egzaminu licencjackiego; przekrojowe zagadnienia z zakresu wiedzy o rodzinie objętą programem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): regulamin i zasady złożenia egzaminu licencjackiego; pojęcia, terminy i założenia badawcze związane z wiedzą o rodzinie objętą programem studiów.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę związaną z tematyką familiologiczną objętą programem studiów w różnych sytuacjach zawodowych oraz w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów badawczych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania regulaminu i zasad złożenia egzaminu licencjackiego; korzystania w życiu zawodowym i społecznym, a także we własnym rozwoju naukowym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: -----

III.7. Fizjologia płodności

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat płodności w poszczególnych fazach gotowości rozrodczej i sposobów rozpoznawania objawów płodności; zdobycie umiejętności korzystania z metod wspomaganego rozrodu i metod antykoncepcji oraz znajomości płynących z nich zagrożeń dla zdrowia i relacji w rodzinie.

Treści merytoryczne: demograficzno-społeczne uwarunkowania płodności; anatomia i fizjologia układu płciowego męskiego i żeńskiego; podstawy endokrynologiczne płodności; objawy płodności i ich rozpoznawanie; gamety żeńskie i męskie; zapłodnienie i rozwój płodu; płodność w okresie poporodowym i w premenopauzie; niepłodność i jej przyczyny; techniki wspomaganego płodności; metody antykoncepcji i środki wczesnoporonne; zapłodnienie „in vitro”; dieta i higiena życia osób w okresie pokwitania a zdrowie prokreacyjne; organizacje pozarządowe w służbie zdrowia prokreacyjnego; przygotowanie w rodzinie do przyjścia na świat dzieci z ciążą bliźniaczej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy seksualności człowieka oraz fizjologii płodności.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać fazy płodności i niepłodności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowywania postawy otwartości na problemy związane z płodnością i prokreacją.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.8. Higiena, profilaktyka i promocja zdrowia

Cel kształcenia: przygotowanie do podejmowania działań wspierających, profilaktycznych oraz skutecznego rozwiązywania trudności, przed którymi staje współczesny człowiek w aspekcie zdrowia.

Treści merytoryczne: zdefiniowanie pojęcia zdrowia; zakres i obszary wspólnych pojęć higiena, profilaktyka i promocja zdrowia; teorie wspierające i promujące zdrowie; budowanie dojrzałego i pełnego obrazu siebie; integralny rozwój człowieka wobec wyzwań społecznych, cywilizacyjnych i kulturowych; sposoby budzenia świadomości prozdrowotnej; czynniki pozytywne i negatywne służące zdrowiu; wybrane elementy relaksacji; ocena i analiza dojrzałej osobowości; metody korygowania własnych zachowań.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): czym jest higiena, profilaktyka i promocja zdrowia; działania wspierające, profilaktyczne oraz skuteczne sposoby rozwiązywania trudności, przed którymi staje współczesny człowiek w aspekcie zdrowia.

Umiejętności (potrafi): zaplanować i skutecznie przeprowadzić działania wspierające, profilaktyczne i rozwiązujące trudności, przed jakimi staje współczesny człowiek w aspekcie zdrowia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania w swoim środowisku działań mających na celu higienę, profilaktykę i promocję zdrowia.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.9. Historia społeczna Europy

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat dziejów narodowych i państwowych w Europie.

Treści merytoryczne: państwo Franków; rozkwit średniowiecza w XI-XII w.; Europa zachodnia w czasie krucjat; renesans – humanizm i odrodzenie; społeczeństwo Europy w XVIII w.; ruchy rewolucyjne, socjalizm, komunizm; Europa w drugiej połowie XX w. i na początku XXI w.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje narodowe i państwowe w Europie.

Umiejętności (potrafi): wskazać krótko i dalekosiężne skutki określonego przebiegu dziejów narodowych i państwowych w Europie w odniesieniu do jakości życia danych społeczeństw.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania własnej znajomości historii społecznej Europy; promowania i rozwijania w swym środowisku dorobku kultury chrześcijańskiej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.10. Interwencja kryzysowa

Cel kształcenia: zrozumienie pojęcia kryzysu psychologicznego i form jego występowania; opanowanie warunków skutecznej interwencji od strony podmiotu pomagającego, a także głównych sposobów interwencji kryzysowych; nabycie kompetencji efektywnego pomagania w konkretnych rodzajach kryzysów, w szczególności związanych z życiem rodzinnym.

Treści merytoryczne: podstawy psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej; natura, dynamika i rodzaje kryzysu; modele interwencji kryzysowej; interwencja wobec osób zagrożonych samobójstwem; interwencja w sytuacji kataklizmów i katastrof; pomaganie osobom przeżywającym kryzys utraty i żałoby; przemoc domowa; agresywny klient; praca ze sprawcą przemocy; utraty okołoporodowe – pomoc w zakresie „zdrowienia”; interwencja kryzysowa przez telefon; podstawowe umiejętności i procedury interwencyjne; psychologiczne przygotowanie do działań w sytuacji silnego stresu; bezpieczeństwo w interwencji kryzysowej; reagowanie w sytuacjach kryzysowych (interwencja wobec osób zagrożonych samobójstwem, interwencja w sytuacji kataklizmów i katastrof, interwencja w sytuacji utraty i żałoby); organizacje pomocowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcie kryzysu psychologicznego i formy jego występowania; warunki skutecznej interwencji od strony podmiotu pomagającego, a także główne sposoby interwencji kryzysowych.

Umiejętności (potrafi): udzielić skutecznej pomocy w konkretnych rodzajach kryzysów, w szczególności związanych z życiem rodzinnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań mających na celu efektywne przewycięzanie krótko i dalekosiężnych skutków konkretnych rodzajów kryzysów, w szczególności związanych z życiem rodzinnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.11. Komunikacja w rodzinie

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi filozoficznymi, socjologicznymi i psychologicznymi teoretycznymi koncepcjami dotyczącymi procesów komunikowania się w rodzinie; przekazanie wiedzy o nabywaniu kompetencji komunikacyjnych w aspekcie rozwojowym; rozwijanie wiedzy i umiejętności dotyczących satysfakcjonującego i skutecznego komunikowania się w życiu osobistym i zawodowym; wskazanie na kulturowe, społeczne i psychologiczne uwarunkowania określonych wzorców i stylów komunikowania się; pogłębienie kompetencji komunikacyjnych niezbędnych w rolach pełnionych przez pracowników instytucji wspierających rodzinę.

Treści merytoryczne: komunikacja interpersonalna a inne formy komunikacji – wprowadzenie, modele komunikowania; rozwojowe aspekty komunikacji – nabywanie umiejętności komunikacyjnych; komunikacja interpersonalna w wychowaniu; komunikacja werbalna; komunikacja niewerbalna;

zależności pomiędzy komunikacją werbalną i niewerbalną; bariery komunikacyjne i ich pokonywanie; wykorzystywanie umiejętności komunikacyjnych w pracy zawodowej; style konwersacyjne – znaczenie płci w komunikowaniu; komunikacja w rodzinie – komunikacja między partnerami, rodzicami a dzieckiem i między rodzeństwem, uwarunkowania komunikacji w rodzinie; analiza transakcyjna – gry psychologiczne; komunikacja interpersonalna w sytuacji konfliktu; komunikacja interpersonalna w negocjacjach – asertywność; komunikowanie w grupie; komunikowanie między ludźmi – ujęcie socjologiczne (interakcjonizm symboliczny, koncepcja E. Goffmana); komunikacja interpersonalna w wymiarze międzykulturowym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele, wzorce i style komunikowania się, ich społeczne, kulturowe i psychologiczne uwarunkowania, w szczególności w związku z życiem w rodzinie; werbalne i niewerbalne determinanty skutecznej komunikacji, w szczególności w związku z życiem rodzinnym.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać w pracy z rodzinami werbalne i niewerbalne determinanty skutecznej komunikacji; dostosować sposób komunikowania się do rozmówcy; pracując w grupie zastosować wiedzę dotyczącą efektywnego i satysfakcjonującego komunikowania się; w sytuacjach trudnych (np. w przypadku konfliktu czy presji związanej z negocjacjami) wykazać się wysokimi kompetencjami komunikacyjnymi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania otwartości w rozwiązywaniu konfliktów na drodze mediacji i negocjacji; przyjmowania empatycznej postawy względem wszystkich ludzi.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.12. Konflikty rodzinne i ich rozwiązywanie

Cel kształcenia: zapoznanie ze zjawiskiem konfliktu rodzinnego w kontekście jego komunikacyjnych i osobowościowych uwarunkowań, a także przyczyn, dynamiki, skutków oraz konstruktywnych i destruktywnych form i strategii negocjacji ukierunkowanych na jego rozwiązanie; zapoznanie z konfliktem jako jednym z komponentów dynamiki relacji interpersonalnych występujących w rodzinie, który posiada potencjał budulca relacji rodzinnych, opartych na prawidłowej komunikacji oraz szacunku wobec praw i uczuć wobec wszystkich członków rodziny.

Treści merytoryczne: dynamika relacji interpersonalnych; komunikacja werbalna i pozawerbalna – błędy komunikacyjne; komunikat „ja” versus komunikat „ty”; parafraza i odzwierciedlenie uczuć jako narzędzia prawidłowej komunikacji; empatyczne słuchanie; znaczenie emocji w psychologicznej wymianie między ludźmi; osobowościowe predyspozycje funkcjonowania w relacji; porozumiewanie się w rodzinie; klimat dobrego porozumiewania się; konflikty w systemach relacyjnych; konflikty w rodzinie w świetle teorii analizy transakcyjnej; najczęstsze sposoby radzenia sobie z problemem w parze versus elementy świadomego procesu zmiany; procesy postrzegania w sytuacjach konfliktowych; radzenie sobie z konfliktami; analiza konfliktów małżeńskich w świetle teorii przywiązania; obwinianie w związku i rodzinie; „czy i jak stawiać dziecku granice?”; „jak zachęcić dziecko do współpracy?”; „jak mądrze chwalić dziecko?”; praca z rodziną na podstawie analizy filmu „Nawet nie wiesz jak bardzo cię kocham”; przemoc domowa i związane z nią mechanizmy psychologiczne; procedura „Niebieskiej karty”.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię opisującą zjawisko konfliktu w rodzinie; rodzaje więzi rodzinnych i rządzące nimi prawidłowości; procesy i mechanizmy komunikowania się; specyfikę rodziny jako środowiska wychowawczego i procesy w nim zachodzące.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać przyczyny i dokonać oceny sytuacji konfliktowych w rodzinie oraz zaproponować odpowiednie działania profilaktyczne i pomocowe; wybrać i zastosować metody i dobre praktyki ukierunkowane na niesienie pomocy rodzinie w sytuacjach konfliktowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego wsparcia rodziny w efektywnym rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych; współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę, w szczególności w zakresie przewycięzania konfliktów rodzinnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.13. Małżeństwo i rodzina w Biblii

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat historii małżeństwa i rodziny izraelskiej oraz ewolucji tych instytucji na przestrzeni wieków w świetle przekazu biblijnego i tekstów pozabiblijnych.

Treści merytoryczne: typy rodziny według etnografów: patriariat, matriariat, fratriariat w świetle tekstów biblijnych; małżeństwo u patriarchów: poligamia i monogamia, endogamia i egzogamia w świetle Rdz, 2 Sm, 1 Krn; ceremonia małżeńska w Izraelu: zaręczyny, zaślubiny, mohar, zamieszkanie; prawo lewiratu, instytucja goela, „list rozwodowy” i jego konsekwencje; kobieta, jej prawa i obowiązki; rodzina – pojęcie i struktura; dziecko w rodzinie – narodziny, sytuacja życiowa dzieci izraelskich, wartość dziecka; szacunek dzieci względem rodziców; rodzina jako środowisko wychowawcze; małżeństwo w nauczaniu Jezusa (Mk 10,2-9); nierozzerwalność małżeństwa w nauce Jezusa u synoptyków; małżeństwo, separacja i „przywilej Pawłowy” w 1 Kor 7; tablice domowe i obowiązki członków rodziny w Listach Pawła; obowiązki i przywileje poszczególnych stanów w rodzinie; mistyka małżeństwa według św. Pawła.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię małżeństwa i rodziny izraelskiej oraz ewolucję tych instytucji na przestrzeni wieków w świetle przekazu biblijnego i tekstów pozabiblijnych.

Umiejętności (potrafi): wskazać i zinterpretować teksty źródłowe dotyczące modelu małżeństwa i rodziny w czasach biblijnych; wskazać i zinterpretować (na podstawie analizy porównawczej) punkty styczne i różnice między współczesnym a biblijnym modelem małżeństwa i rodziny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku chrześcijańskiego modelu małżeństwa i rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.14. Małżeństwo i rodzina w kulturach i religiach

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat podstawowych typów pokrewieństwa i rodziny oraz sposobów zawierania związków małżeńskich w zależności od kultury i religii; uwrażliwienie na różnorodność kulturową oraz nabycie zdolności do właściwej oceny sytuacji międzykulturowych i właściwej względem nich reakcji.

Treści merytoryczne: elementarne formy pokrewieństwa; terminologia pokrewieństwa; zakaz kazirodztwa; formy małżeństwa; poligamia; rodzina indyjska; małżeństwo i rodzina w islamie; współczesna rodzina żydowska; chińska koncepcja rodziny; analiza zagadnienia małżeństwa i rodziny na podstawie filmów: 1. „Taniec trzciny”, 2. „Czasem słońce, czasem deszcz”, 3. „Moje wielkie greckie wesele”, 4. „Za jakie grzechy”.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wpływ określonej kultury na koncepcję małżeństwa i rodziny, a także wizję wychowywania dzieci; określone zwyczaje związane z życiem rodzinnym z uwzględnieniem różnorodności kulturowej.

Umiejętności (potrafi): rozróżnić stosowane w określonych kulturach systemy pokrewieństwa i relacji między rodzinnymi; właściwie zareagować w sytuacjach wielokulturowych w kontekście życia rodzinnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjmowania postawy otwartości na przedstawicieli innych kultur, a także nawiązywania z nimi dialogu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.15. Małżeństwo i rodzina w prawie kanonicznym

Cel kształcenia: zaznajomienie z pojęciami, instytucjami, procedurami i przepisami prawa kanonicznego związanymi z małżeństwem i rodziną.

Treści merytoryczne: pojęcie i istotne przymioty małżeństwa chrześcijańskiego; przyczyna sprawcza małżeństwa i jej wady; sposoby wyrażania zgody małżeńskiej; przeszkody małżeńskie; forma kanoniczna zawierania małżeństwa; zawieranie małżeństwa konkordatowego; rozłączanie małżonków, zwłaszcza separacja; zawieranie małżeństwa mieszanego; skutki małżeństwa kanonicznego; prawa dzieci, prawa i obowiązki rodziców w Kodeksie Prawa Kanonicznego; Karta Praw Rodziny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę małżeństwa i rodziny chrześcijańskiej; powody zaistnienia małżeństwa kanonicznego; kanoniczne powody nieważności małżeństwa; istotę i skutki małżeństwa konkordatowego; warunki zawarcia małżeństwa mieszanego; przepisy kodeksowe prawa kanonicznego związane z rodziną (w tym m.in. pojęcie „dziecko”, pozycję kanoniczną osób fizycznych, zadania

rodziców w dziedzinie wychowania i uświęcania potomstwa, uprawnienia dziecka w prawie procesowym i karnym kanonicznym).

Umiejętności (potrafi): rozróżnić małżeństwo chrześcijańskie od tzw. związków partnerskich; wyprowadzić wnioski na podstawie określonych kanonicznych praw i obowiązków, jakie małżonkowie mają względem siebie nawzajem, a także praw i obowiązków rodziców oraz dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promocji w swoim środowisku chrześcijańskiego modelu małżeństwa i rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.16. Małżeństwo i rodzina w prawie polskim

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami, pojęciami, instytucjami i procedurami polskiego prawa rodzinnego, prawa dotyczącego rodziny oraz prawa opiekuńczego; zdobycie umiejętności posługiwania się tekstem prawnym, poprawnej interpretacji przepisów prawa oraz zastosowania uzyskanej wiedzy przy rozwiązywaniu problemów praktycznych związanych z życiem polskiej rodziny.

Treści merytoryczne: pojęcie i podstawowe zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz ochrona rodziny i dziecka w świetle standardów międzynarodowych i prawa polskiego; instytucja małżeństwa – formy zawarcia, przeszkody małżeńskie, prawa i obowiązki małżonków, stosunki majątkowe separacja i ustanie małżeństwa; unieważnienie związku małżeńskiego, jego przesłanki, skutki prawne; rozwód – przesłanki, treść wyroku rozwodowego, skutki prawne; instytucja separacji, skutki prawne; ustalenie pochodzenia dziecka – macierzyństwo i ojcostwo; sposoby ustalenia ojcostwa – domniemanie małżeńskie, uznaniu dziecka, sądowe ustalenie ojcostwa; władza rodzicielska – pojęcie i zakres; prawa i obowiązki rodziców; pojęcie kontaktów z dzieckiem, podstawa do ich ograniczenia lub pozbawienia; ingerencja w wykonywanie władzy rodzicielskiej – przesłanki i skutki prawne zawieszenia, ograniczenia, pozbawienia władzy; instrumenty prawne wspierania rodzin i piecza zastępcza – zastosowanie i formy; prawa i obowiązki alimentacyjne między członkami rodziny oraz pomoc państwa udzielana osobom uprawnionym; opieka nad małoletnim i opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie, przesłanki ustanowienia opieki, prawa i obowiązki opiekuna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia, pojęcia, instytucje i procedury polskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać i zdefiniować występujące w zawodowej pracy z rodzinami problemy z zakresu polskiego prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny; zorganizować pomoc prawną rodzinie znajdującej się w sytuacji problemowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia świadomości prawnej w swoim środowisku, w szczególności w aspekcie znajomości polskiego prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny; zgodnego z prawem działania na rzecz dobra rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.17. Metody badań w wiedzy o rodzinie

Cel kształcenia: zaznajomienie się z podstawowymi metodami badań i naturą wiedzy o rodzinie.

Treści merytoryczne: specyfika badań nad rodziną; tworzenie wiedzy naukowej o rodzinie; metody ilościowe; obserwacja i wywiad; metoda biograficzna; analiza konwersacji i dokumentów; teoretyczne podejścia badawcze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody badań w wiedzy o rodzinie; usytuowanie wiedzy o rodzinie pośród innych obszarów nauki, w szczególności w odniesieniu do nauk społecznych i teologicznych.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać stosowane metody badawcze w wiedzy o rodzinie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania w pracy zawodowej różnorodności podejść w badaniach nad rodziną.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.18. Metodyka pracy asystenta rodziny

Cel kształcenia: nabycie kompetencji poszukiwania efektywnych rozwiązań trudnej sytuacji życiowej określonej rodziny oraz kierowania pożądanymi zmianami postaw życiowych poszczególnych

członków danej rodziny, w szczególności rodziny z dziećmi zagrożonymi umieszczeniem w opiece zastępczej.

Treści merytoryczne: idea, cele, efekty, istota asystentury rodzinnej; cechy centralne asystenta rodziny; funkcje i zadania asystenta rodziny; kwalifikacje asystenta rodziny; sporządzanie oceny sytuacji rodziny, planu pracy z rodziną, aktualizacji planu pracy z rodziną oraz sprawozdania pracy asystenta rodziny z rodziną; zastosowanie technik eksternalizacji; rozmowa, wywiad oraz pogłębiona analiza środowiska jako podstawowe narzędzia pracy asystenta rodziny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przemiany dokonujące się we współczesnych środowiskach i instytucjach wychowawczych; zasady współpracy z podmiotami wspomagającymi rodziny; główne zagadnienia z zakresu profilaktyki, mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, przemocy i niedostosowania społecznego oraz niwelowania ich skutków.

Umiejętności (potrafi): zdiagnozować w określonej rodzinie sytuację występowania przemocy lub uzależnienia; zorganizować pomoc członkom danej rodziny, którzy są dotknięci przemocą lub uzależnieniem; współpracować z instytucjami i specjalistami w zakresie poradnictwa, profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): realizowania różnorodnych programów profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z instytucjami i organizacjami pomagającymi rodzinie; świadomego tworzenia więzi międzyludzkich i panowania nad nimi; udzielania porad i profesjonalnego wspierania podopiecznego i jego rodziny lub opiekunów w zakresie uzyskania niezbędnej pomocy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w obszarze usług medycznych i świadczeń socjalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.19. Opieka paliatywno-hospicyjna

Cel kształcenia: przygotowanie do udzielania wsparcia oraz konkretnej pomocy osobom, które dotknęła nieuleczalna choroba oraz pomocy ich rodzinom.

Treści merytoryczne: współczesna koncepcja opieki paliatywno-hospicyjnej; specyfika komunikowania się z chorym i jego rodziną; psychologiczne aspekty objawów somatycznych; znaczenie religii i modlitwy dla osoby chorej i umierającej; możliwości poprawy jakości życia osoby w terminalnym etapie choroby.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasadnicze problemy osoby chorej; podstawowe zasady opieki paliatywno-hospicyjnej.

Umiejętności (potrafi): scharakteryzować potrzeby osób ciężko chorych; wskazać możliwości poprawy jakości życia osób ciężko chorych i ich rodzin.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia działań, mających na celu poprawę jakości życia osób ciężko chorych i ich rodzin; budowania więzi z ludźmi w trudnych sytuacjach życiowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.20. Organizacja czasu wolnego

Cel kształcenia: zaznajomienie z problematyką organizacji czasu wolnego; zapoznanie z wybranymi formami i metodami organizacji czasu wolnego; ukazanie etycznego wymiaru czasu wolnego; przygotowanie do umiejętnego i wartościowego planowania, a także spędzania czasu wolnego.

Treści merytoryczne: wyjaśnienie podstawowych pojęć i krótkie wprowadzenie w rozwój badań nad problematyką wolnego czasu; teleologia organizacji wolnego czasu; etapy planowania i organizacji czasu wolnego; modele i formy spędzania czasu wolnego; podmioty odpowiedzialne za organizację czasu wolnego w regionie; formy organizacji czasu wolnego dawniej i współcześnie; etyczne aspekty spędzania czasu wolnego; propozycje organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych; organizacja czasu wolnego w rodzinie; rola szkoły w promocji twórczego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież; aktywność fizyczna jako forma spędzania czasu wolnego; hobby a czas wolny; organizacja czasu wolnego a zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka; organizacja czasu wolnego a stres i wypalenie zawodowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sposoby organizacji czasu wolnego w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych; rolę rekreacji i turystyki w czasie wolnym dzieci, młodzieży i dorosłych; znaczenie twórczych gier i zabaw edukacyjnych oraz zajęć tanecznych i ruchowych w czasie wolnym dzieci, młodzieży i dorosłych.

Umiejętności (potrafi): opracować sposoby organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych, posługując się umiejętnością integrowania wiedzy z różnych jej obszarów; poddać krytyce poszczególne rodzaje wypoczynku na podstawie własnych poglądów i poglądów innych autorów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazywania kreatywności i odpowiedzialności w pracy z grupą; zaangażowania się w przygotowanie projektów społecznych związanych z organizacją czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.21. Osoba chora i z niepełnosprawnością w rodzinie

Cel kształcenia: poznanie specyfiki potrzeb osób chorych i z niepełnosprawnością; uwrażliwienie na konsekwencje fizyczne, psychiczne i społeczne różnych zaburzeń zdrowotnych; nauczenie się poprawnej komunikacji z osobą chorą.

Treści merytoryczne: właściwe przeżywanie choroby lub niepełnosprawności członka rodziny; rozumienie osoby chorej i z niepełnosprawnością; udzielanie wsparcia oraz konkretnej pomocy osobie chorej i z niepełnosprawnością, a także jej rodzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): uwarunkowania, a także funkcjonowanie osoby chorej i z niepełnosprawnością w rodzinie.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać specyfikę potrzeb osób chorych i z niepełnosprawnością w rodzinie oraz skutecznie wpływać na poprawę jakości ich życia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z różnymi podmiotami w celu zaspokojenia potrzeb osób chorych i z niepełnosprawnością w rodzinie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.22. Patologia życia społecznego i rodzinnego

Cel kształcenia: zapoznanie z wiedzą o biomedycznych i psychospołecznych uwarunkowaniach patologii (alkohol, narkotyki, przemoc, zanik więzi, niewłaściwe style wychowania i postawy rodzicielskie) jako przyczynach dysfunkcjonalności społeczeństwa, w szczególności rodziny; zapoznanie z zagrożeniami młodzieży związanymi z czynnikami indywidualnymi i środowiskowymi, a także możliwościami zapobiegania i wczesnej interwencji; zapoznanie z zasadami profilaktyki w rodzinie oraz tworzenia programów profilaktycznych (np. szkolnych), interwencji kryzysowej i pomocy psychologicznej; zdobycie praktycznej umiejętności udzielenia pomocy rodzinie i jednostce w kryzysie poprzez skierowanie ich do odpowiednich służb.

Treści merytoryczne: patologia znaczenie społeczno-prawne, psychologiczne i medyczne; patologia w życiu rodziny – rodzina jako system, struktura i funkcja rodziny; rodzina z problemem alkoholowym – cechy, cykle przystosowania rodziny; przemoc w rodzinie – rozmiary zjawiska, rodzaje przemocy, cykle przemocy; przemoc wobec małego dziecka – rodzaje, skutki, wykrywanie, sposoby udzielania pomocy, aspekty prawne; zaburzenia psychiczne w rodzinie – znaczenie dla rozwoju i zdrowia dziecka; inne wybrane powody dysfunkcjonalności rodziny; kryzys i interwencje kryzysowe w rodzinie - rodzaje kryzysów, fazy kryzysu i fazy radzenia sobie z kryzysem; kryzys psychiczny a zaburzenia psychiczne; zagrożenia młodzieży – postawy rodzicielskie i style wychowawcze a odporność na zagrożenia u dzieci i młodzieży; trudności w nauce, fobia szkolna, porzucanie szkoły; odporność na stres, depresja, samouszkodzenia i samobójstwo u młodzieży; ryzykowne zachowania seksualne, ciąża u nieletnich; nadużywanie i uzależnienie od substancji psychoaktywnych; przestępczość i przemoc u nieletnich; profilaktyka i wczesna interwencja w rodzinie i szkole, zasady i podstawowe składniki; programy profilaktyczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności społeczeństwa, zwłaszcza rodziny, oraz wyznaczniki patologii w życiu społecznym, w szczególności rodzinnym; działania profilaktyczne, w tym profilaktykę uzależnień, mające na celu przezwyciężenie patologii życia społecznego,

w szczególności rodzinnego; zmiany osobowościowe i somatyczne osób żyjących w środowisku patologicznym, a także możliwe oddziaływania profilaktyczno-terapeutyczne wobec nich.

Umiejętności (potrafi): zdiagnozować indywidualne i społeczne krótko i długotrwałe skutki funkcjonowania danego człowieka w środowisku patologicznym; przy użyciu różnych źródeł przetwarzać informację na temat patologii społecznej, zwłaszcza rodzinnej, a także możliwych działań profilaktyczno-terapeutycznych mających na celu przezwyciężenie patologii w danym środowisku społecznym, w szczególności rodzinnym; określić rolę konkretnych instytucji i osób w procesie profilaktycznym i terapeutycznym; zorganizować pomoc rodzinie i jednostce w kryzysie, w tym poprzez skierowanie ich do odpowiednich służb.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): akceptowania człowieka uwikłanego w patologie społeczne, zwłaszcza rodzinne, przy jednoczesnym podejmowaniu działań ukierunkowanych na zmianę jego negatywnych postaw na postawy właściwe; współpracy z instytucjami, które mają na celu przezwyciężanie patologii społecznych, zwłaszcza rodzinnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.23. Podstawy andragogiki i gerontogogika

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy na temat procesów psychologicznych i edukacyjnych osób dorosłych.

Treści merytoryczne: przedmiot, a także zakres andragogiki i gerontogogika; metodologia uprawiania andragogiki i gerontogogika; definiowanie podstawowych pojęć z zakresu andragogiki i gerontogogika; dynamika procesów psychologicznych i edukacyjnych człowieka dorosłego oraz ich zaburzenia i patologie; opis i wyjaśnianie zachowań człowieka dorosłego w kontekście teorii psychologicznych i edukacyjnych; planowanie rozwoju psychologicznego i edukacyjnego człowieka dorosłego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie człowieka dorosłego w rodzinie, w świetle andragogiki i gerontogogika.

Umiejętności (potrafi): zinterpretować aktualne potrzeby człowieka dorosłego w kontekście poprawy jakości jego życia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazywania troski o człowieka dorosłego w kontekście poprawy jakości jego życia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.24. Podstawy ekonomii

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy z zakresu podstaw ekonomii; wykazanie związków zachodzących pomiędzy podmiotami w gospodarce rynkowej; aktywizacja w zakresie korzystania z dostępnych źródeł informacji w celu poszerzania wiedzy z zakresu ekonomii.

Treści merytoryczne: wstęp do ekonomii; rynek i mechanizm rynkowy; teoria zachowania konsumenta; teoria zachowania producenta; mierzenie gospodarki w skali makro; budżet państwa i polityka fiskalna; pieniądz i popyt na pieniądz; system bankowy i podaż pieniądza; koniunktura i wzrost gospodarczy; bezrobocie; inflacja.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wiedzę teoretyczną dotyczącą podstawowych pojęć z dziedziny makro i mikroekonomii.

Umiejętności (potrafi): wyprowadzić wnioski na podstawie najważniejszych danych ekonomicznych w celu oceny sytuacji gospodarczej oraz kierunków i trendów w niej występujących; ocenić podstawowe zjawiska i procesy ekonomiczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowywania ostrożności i krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat określonych procesów gospodarczych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.25. Podstawy prawa karnego i rodzinnego

Cel kształcenia: zapoznanie się z podstawowymi instytucjami prawa karnego oraz rodzinnego; nabycie umiejętności zastosowania w praktyce zdobytej wiedzy z prawa karnego i rodzinnego.

Treści merytoryczne: cele i funkcje kary, w tym kary pozbawienia wolności; definicja przestępstwa; rodzaje przestępstw; formy stadialne i zjawiskowe przestępstw; przesłanki wyłączenia winy i bezprawności; wykonywanie kary pozbawienia wolności; funkcje i cele prawa rodzinnego;

przeszkody małżeńskie; majątkowe ustroje małżeńskie; przysposobienie; alimentacja; rozwiązywanie kazuśów dotyczących poszczególnych instytucji prawa karnego i rodzinnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): cele, mechanizmy ochrony statuowanych przez przepisy tworzące dziedzinę prawa karnego oraz prawa rodzinnego.

Umiejętności (potrafi): umiejętnie poruszać się wśród norm prawnych składających się na prawo karne i prawo rodzinne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania wiedzy, a także umiejętnego wykorzystywania w praktyce zawodowej zdobytych wiadomości z obszaru prawa karnego i rodzinnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.26. Podstawy seksuologii

Cel kształcenia: zapoznanie się z wiedzą na temat płciowości człowieka.

Treści merytoryczne: zaburzenia identyfikacji płciowej, jej przyczyny i skutki; specyfika i charakterystyka potrzeby seksualnej u człowieka; rozwój psychoseksualny, jego etapy i charakterystyka; moralny porządek miłości erotycznej; cechy i specyfika kobiecości; cechy i specyfika męskości; rola rodziców (ojca, matki) w wychowaniu do dojrzałej miłości; rola szkoły w wychowaniu seksualnym; metody diagnostyczne w seksuologii; klasyfikacje zaburzeń seksualnych; normy określające ludzkie zachowania seksualne – pojęcie normy i patologii w seksuologii; pornografia; erotomania – charakterystyka, przyczyny i terapia; prostytutka; prostytutka nieletnich jako zjawisko patologii społecznej; homoseksualizm – charakterystyka, przyczyny i terapia; zagadnienie transseksualizmu – charakterystyka, przyczyny i terapia; cyberseks; role płciowe w perspektywie płci biologicznej i czynników kulturowo-społecznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne i psychologiczne podstawy seksualności człowieka oraz fizjologii płodności.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować poszczególne zachowania seksualne; wstępnie zdiagnozować zaburzenia seksualne, dysfunkcje, dewiacje i zaburzenia tożsamości płciowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania otwartości wobec różnorodnych problemów związanych z płodnością; zaangażowania się w promocję zdrowia seksualnego człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.27. Podstawy wychowania do życia w rodzinie

Cel kształcenia: zapoznanie się z podstawami wychowania do życia w rodzinie, w szczególności w ujęciu katolickim i uwzględniając współczesne zagrożenia, przed jakimi stają rodziny w związku z wychowaniem dzieci i młodzieży.

Treści merytoryczne: świat współczesny – rzeczywistość a fikcja, prawa naturalne a prawa stanowione; realistyczna wizja człowieka – ciało człowieka, być człowiekiem, miłość, kłamstwo, zło, odzyskanie wewnętrznej wolności; odpowiedzialność człowieka; znaczenie płci u człowieka (w okresie dojrzewania, w małżeństwie i rodzinie); współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży – utrata poczucia rzeczywistości, uzależnienie od przemocy, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, uzależnienie od stymulacji seksualnej, działanie sekt; ku rodzicielstwu – płciowość i płodność u człowieka, kierunki dojrzewania, higiena osobista; sens i cel życia; postęp i nowoczesność; potrzeby ludzkie – przeprowadzenie sondażu wśród uczniów szkół podstawowych i osób starszych (na emeryturze); wyróżnienie potrzeb rodzinnych; wyartykułowanie potrzeb własnych; dom rodzinny – jego znaczenie i miejsca najważniejsze; miłość – funkcje, znaczenie i alternatywa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę i znaczenie (w szczególności w ujęciu katolickim) rodziny w życiu i rozwoju człowieka; przemiany dokonujące się we współczesnych środowiskach i instytucjach wychowawczych; podstawowe zasady współpracy z podmiotami wspomagającymi rodzinę w procesie wychowania dzieci i młodzieży.

Umiejętności (potrafi): krytycznie ocenić podstawowe współczesne zjawiska (kulturowe, społeczne, prawne, ekonomiczne itp.) związane z życiem rodzinnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego wspierania członków rodziny w tworzeniu przez nich w świadomy sposób prawidłowych więzi między sobą.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.28. Polityka rodzinna w Polsce i krajach Unii Europejskiej

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi aspektami polityki rodzinnej w Polsce i krajach Unii Europejskiej.

Treści merytoryczne: pojęcie polityki rodzinnej; instrumenty pomiaru przemian demograficznych; polityka rodzinna w wybranych krajach Unii Europejskiej i w Polsce; Konstytucja, Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o polityce rodzinnej w Polsce; instrumenty polityki rodzinnej w Polsce, a społeczne wobec niej oczekiwania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): instrumenty polityki rodzinnej w Polsce i Unii Europejskiej.

Umiejętności (potrafi): wdrażać instrumenty prawne, mające na celu poprawę jakości życia rodziny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z różnymi instytucjami na rzecz rozwoju i praktycznego wykorzystania instrumentów wspierających funkcjonowanie rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.29. Pomoc małżeństwu i rodzinie w infrastrukturach świeckich i eklesjalnych

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką rządowej i pozarządowej (w tym kościelnej) pomocy małżeństwu i rodzinie, w szczególności z różnymi modelami i instytucjami pomocy oraz funkcjonowaniem systemu pomocy w Polsce.

Treści merytoryczne: rządowe i pozarządowe modele pomocy małżeństwu i rodzinie w zależności od usytuowania w polityce społecznej i ich roli we wspieraniu osób nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich problemów; modele pomocy małżeństwu i rodzinie w różnych krajach, różne podejścia do rozwiązywania problemów małżeństwa i rodziny; specyfika instytucji pomocy małżeństwu i rodzinie, cechy wyróżniające: sposób finansowania, organizacji, zintegrowane spojrzenie na potrzeby ludzkie, zatrudnianie profesjonalistów, podstawy aksjologiczne w systemie pomocy; analiza wybranych rządowych i pozarządowych (w tym kościelnych) programów i instytucji oferujących pomoc i wsparcie małżeństwom i rodzinom w regionie Warmii i Mazur; działalność Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie – wspieranie rodzin zastępczych, osób niepełnosprawnych, dotkniętych przemocą, bezdomnych; wybrane programy pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie i sprawcami wypadków komunikacyjnych; działalność świeckich i kościelnych poradni psychologiczno-pedagogicznych skierowana do małżeństw i rodzin; działalność Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów; działalność instytucji Rzecznika Praw Dziecka; asystent rodzin w codziennej pracy na jej rzecz; kurator sądowy jako organ wykonujący orzeczenia sądu i jego oddziaływania wobec małżeństwa i rodziny; wybrane programy wspierania seniorów; instytucje wspierające rodzinę z małym dzieckiem oraz rodziców mających trudności wychowawcze; system pieczy zastępczej; organizacje i instytucje pozarządowe (w tym kościelne) działające na rzecz małżeństwa i rodziny; pomoc samotnym matkom i rodzinom wielodzietnym; instytucje wspierające rodzinę i poszczególnych jej członków w sytuacji rozwodu; instytucje i programy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin; instytucje pomocy społecznej; pomoc rodzinie ubogiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): cechy wyróżniające i specyfikę pomocy rządowej i pozarządowej (w tym kościelnej) małżeństwu i rodzinie; różne modele pomocy małżeństwu i rodzinie, a także ich stosowania w różnych krajach; organizację i funkcjonowanie systemu pomocy małżeństwu i rodzinie w Polsce, w szczególności w regionie Warmii i Mazur; instytucje pomocy małżeństwu i rodzinie oraz ich podstawowe zadania w odniesieniu do różnych grup klientów.

Umiejętności (potrafi): dokonać wyboru odpowiedniej instytucji pomocy małżeństwu i rodzinie w zależności od problemów jednostek, rodzin i ich otoczenia; samodzielnie dotrzeć do potrzebnych informacji na temat możliwości pomocy małżeństwu i rodzinie w konkretnych przypadkach; zorganizować małżeństwu i rodzinie potrzebne wsparcie w zależności od okoliczności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie w rozwiązywaniu życiowych problemów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.30. Poradnictwo małżeńskie i rodzinne

Cel kształcenia: zapoznanie z aspektami, celami, koncepcjami, zadaniami, podmiotem i przedmiotem poradnictwa małżeńskiego i rodzinnego.

Treści merytoryczne: problematyka wyboru partnera do małżeństwa; fazy cyklu życia małżeńskiego i rodzinnego; atrakcyjność interpersonalna; zagrożenia dla jedności małżeństwa i rodziny w poszczególnych fazach rozwojowych rodziny; funkcje rodziny; role w rodzinie (w tradycji i w społeczeństwie pluralistycznym); więzi między pokoleniami w rodzinie; funkcjonowanie rodziny z chorym; rodzina niepełna i zrekonstruowana; strategie i metody rozwiązywania konfliktów; pojęcie i funkcje obrzędowości rodzinnej; skutki społeczne obrzędowości rodzinnej; psychologiczne uwarunkowania więzi między dzieckiem a rodzicami w okresie prenatalnym i postnatalnym; postawy prokreacyjne; diagnostyka prenatalna; psychospołeczne aspekty trudności w prokreacji; dojrzewanie psychoseksualne; seksualność człowieka – zaburzenia i współczesne zagrożenia identyfikacji płciowej; antykoncepcja: za i przeciw; aborcja: negatywne aspekty aborcji (tzw. zespół poaborcyjny).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): naturę małżeństwa i rodziny chrześcijańskiej; aspekty, cele, koncepcje, zadania, podmiot i przedmiot poradnictwa małżeńskiego i rodzinnego; współczesne zagrożenia, wyzwania i szanse związane z życiem małżeńskim i rodzinnym.

Umiejętności (potrafi): zidentyfikować czynniki decydujące o jakości życia w związku małżeńskim i rodzinie; zdiagnozować sytuacje problemowe w danym małżeństwie i rodzinie, a także wesprzeć małżeństwo i rodzinę w ich efektywnym przezwyciężeniu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku chrześcijańskiego modelu małżeństwa i rodziny; odpowiedzialnego wspierania małżeństwa i rodziny w przezwyciężaniu trudności i konfliktów; uczestnictwa w realizowaniu prorodzinnych programów profilaktycznych w placówkach wychowawczych, oświatowych i poradniach małżeńsko-rodzinnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.31. Projektowanie prorodzinnych programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych

Cel kształcenia: zaznajomienie z podstawowymi zasadami przygotowywania i wdrażania edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych programów, które skutecznie modyfikują niepożądane postawy w rodzinie lub utrwalają postawy właściwe; nabycie umiejętności samodzielnego opracowania i wdrażania prorodzinnych programów w pracy z podopiecznymi.

Treści merytoryczne: promocja i profilaktyka postaw prorodzinnych – cechy i metody; specyfika zachowań w rodzinie i ich zmiany w różnych okresach życia człowieka; znaczenie świadomości i podmiotowych decyzji oraz wsparcia społecznego dla zmiany stylu życia; zasady konstruowania i wdrażania prorodzinnych programów profilaktycznych; etapy przygotowania planu programu, cechy skutecznego programu, standardy jakości przeprowadzania programu, wymagania i zasady dotyczące programów własnych opracowywanych przez uczestników zajęć; zapoznanie się z przykładowymi profilaktycznymi programami o różnej tematyce; metoda projektów w pracy edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej – podstawowe założenia i zasady jej stosowania na zajęciach; programy edukacyjny, opiekuńczy i wychowawczy – pojęcie, forma, cele opracowywania; zespołowa praca nad prorodzinnym programem – etapy opracowywania programu, podział zadań, organizacja pracy zespołu, ocena zespołowa i indywidualna realizacji zadania; diagnoza – rozpoznanie środowiska adresata programu oraz określenie problemu; metody stosowane w działaniach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych – charakterystyka i dobór; szczegółowy plan realizacji programu; ewaluacja – metody, modele, planowanie określonych działań; opracowywanie prorodzinnych programów – przygotowanie w zespołach lub indywidualnie programu oraz przeprowadzenia wybranych ćwiczeń z opracowanego programu podczas zajęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane modele motywacyjne, modele wyjaśniające rozpoczęcie zachowania oraz modele wielofazowe; metodę projektów jako metodę dydaktyczną i metodę budowania programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych; teoretyczne podstawy i zasady opracowywania programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych; ewaluację programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych; funkcjonowanie wybranych instytucji życia społecznego i reguły ich funkcjonowania; etapy przygotowania planu programu, cechy skutecznego programu, standardy jakości

przeprowadzania programu, wymagania i zasady dotyczące programów własnych opracowywanych przez uczestników zajęć.

Umiejętności (potrafi): zaprojektować działania edukacyjne, opiekuńcze i wychowawcze oraz je w podstawowym zakresie przeprowadzić; współpracować w zespole w działaniach kreatywnych; zaprezentować różne formy ćwiczeń z opracowanych programów; przeprowadzić ewaluację podjętych działań w celu rozwiązania problemów praktycznych, usprawnienia działań i osiągnięcia dzięki temu jeszcze lepszych efektów w przyszłości; dokonać wyboru technik adekwatnie do problemu, a także prawidłowo je zastosować i dokonać krytycznej oceny efektów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia współdziałania i pracy w grupie w realizacji indywidualnych i zespołowych działań prorodzinnych; odpowiedzialnego przewidywania konsekwencji podejmowanych działań; systematycznej samooceny i ciągłego podnoszenia poziomu własnych kompetencji, wiedzy i umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.32. Proseminarium

Cel kształcenia: poznanie i zrozumienie oraz przestrzeganiu prawnych i etycznych norm korzystania w pracy naukowej ze źródeł i z zasobów własności intelektualnej; przedstawienie etapów realizacji projektu naukowego: określenie celu i przedmiotu badań oraz rozpoznanie ich znaczenia dla wiedzy o rodzinie; omówienie metod stosowanych w realizacji projektów naukowych.

Treści merytoryczne: normy etyczne i prawne istotne dla realizacji projektu naukowego; opracowanie koncepcji badań i ich planu; przygotowanie do prowadzenia kwerendy naukowej (ogólne zasady pozyskiwania danych, ich selekcji oraz interpretacji w celu ich połączenia z argumentacją zmierzającą do wyznaczonych celów); reguły pisowni słownictwa familiologicznego; normy cytowania dokumentów w pracy pisemnej oraz zasady sporządzania wykazu wykorzystanej literatury; sposoby rozpowszechniania osiągniętych rezultatów zarówno przez prezentację naukową (referat, komunikat i dyskusję panelową w ramach konferencji), jak i w pisemnej pracy; części składowe pisemnej pracy (wstęp, główne części i zakończenia oraz odpowiedni aparat naukowy).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): normy etyczne i prawne obowiązujące w pracy naukowej; znaczenie kwerendy naukowej; części składowe projektu naukowego; zasady sporządzania pracy pisemnej.

Umiejętności (potrafi): omówić istotne etapy konstrukcji projektu naukowego; dobrać odpowiednie metody do realizacji konkretnego projektu naukowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania prawnych i etycznych norm w realizacji projektów naukowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.33. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel kształcenia: zapoznanie z rodzajami, przyczynami, celami i uwarunkowaniami przemocy (agresji), w szczególności w rodzinie (przemoc domowa); przedstawienie strategii radzenia sobie z przemocą domową oraz możliwości profilaktyki i terapii; kształtowanie umiejętności analizowania zjawiska przemocy w konkretnych rodzinnych sytuacjach i poszukiwania adekwatnych rozwiązań.

Treści merytoryczne: przemoc w perspektywie psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej; uwarunkowania przemocy w rodzinie; postawy wobec przemocy w rodzinie (mity i stereotypy, fakty); objawy oraz krótko i długotrwałe konsekwencje przemocy w rodzinie dla ofiar dorosłych i dzieci; osobiste strategie radzenia sobie z przemocą; dziecko w sytuacji przemocy; praca z ofiarą przemocy; praca ze sprawcą przemocy w rodzinie; przegląd instytucjonalnych form wsparcia rodziny dotkniętej przemocą; interwencja kryzysowa w sytuacji przemocy (definicje, zasady, System Oceny Selekcyjnej); tworzenie sieci wsparcia dla ofiar przemocy; skuteczny interwent (cechy, umiejętności, wiedza).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele i teorie wyjaśniające rodzaje, przyczyny, cele i uwarunkowania agresji, w szczególności przemocy domowej, oraz możliwości profilaktyki i terapii.

Umiejętności (potrafi): zastosować zdobytą podczas studiów wiedzę do zidentyfikowania podmiotowych oraz środowiskowych uwarunkowań agresji, w szczególności przemocy w rodzinie; zastosować wybrane strategie radzenia sobie z agresją, w szczególności przemocą domową.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania empatii osobom dotkniętym przemocą domową; okazywania wrażliwości na potrzeby jednostek, grup i społeczności dotkniętych przemocą domową; wychodzenia poza schematyczne sposoby interpretowania zjawiska przemocy w rodzinie; uwzględniania w proponowanych przez siebie rozwiązaniach problemu przemocy domowej konkretne okoliczności związane z życiem danej rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.34. Psychologia rodziny

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy z zakresu prawidłowego funkcjonowania rodziny na poszczególnych etapach jej trwania i w najważniejszych jej wymiarach.

Treści merytoryczne: więzi i relacje w rodzinie; małżeństwo i rodzina w aspekcie systemowym; psychologiczna problematyka wyboru partnera do małżeństwa; psychologiczne aspekty przygotowania do małżeństwa; męskość i kobiecość a funkcjonowanie diady małżeńskiej; uwarunkowania szczęśliwego związku małżeńskiego; znaczenie miłości i pożycia seksualnego w związku małżeńskim; role oraz postawy małżeńskie i rodzicielskie; fazy cyklu życia małżeńskiego i rodzinnego; rola i znaczenie komunikacji w rodzinie; religijność a funkcjonowanie małżeństwa i rodziny; uwarunkowania rozwoju ludzkiej osobowości w rodzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procesy wewnątrzrodzinne w świetle psychologii.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować i zinterpretować procesy wewnątrzrodzinne takie, jak: zasady wyboru współmałżonka, czynniki decydujące o jakości związku małżeńskiego, role rodzaje i rodzicielskie, etapy życia rodzinnego, kształtowanie się ludzkiej osobowości w rodzinie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współdziałania z różnymi podmiotami na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.35. Seminarium dyplomowe 1

Cel kształcenia: przygotowanie do krytycznej analizy tekstów dotyczących zagadnień związanych z chrześcijańskim rozumieniem małżeństwa i rodziny; zapoznanie z warsztatem pracy naukowej; doskonalenie umiejętności krytycznej integracji uwag nauczyciela akademickiego oraz innych uczestników zajęć; zrealizowanie pracy pisemnej (o objętości ok. 10 tys. znaków) na temat związany z tekstami analizowanymi na zajęciach.

Treści merytoryczne: krytyczna analiza tekstów dotyczących zagadnień związanych z chrześcijańskim rozumieniem małżeństwa i rodziny; sformułowanie i opracowanie problemu badawczego; referowanie przez studentów wybranych zagadnień; realizacja pracy pisemnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę wiedzy o rodzinie; metodologię naukowego opracowywania zagadnień związanych z chrześcijańskim rozumieniem małżeństwa i rodziny.

Umiejętności (potrafi): tworzyć syntetyczne teksty na podstawie analizowanych źródeł i opracowań dotyczących zagadnień związanych z chrześcijańskim rozumieniem małżeństwa i rodziny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania umiejętności poprawnej analizy tekstów oraz syntetycznej wypowiedzi w kontaktach interpersonalnych na temat chrześcijańskiego rozumienia małżeństwa i rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.36. Seminarium dyplomowe 2

Cel kształcenia: przygotowanie do krytycznej analizy tekstów dotyczących zagadnień związanych z etycznymi aspektami życia rodzinnego; zapoznanie z warsztatem pracy naukowej; doskonalenie umiejętności krytycznej integracji uwag nauczyciela akademickiego oraz innych uczestników zajęć; zrealizowanie pracy pisemnej (o objętości ok. 10 tys. znaków) na temat związany z tekstami analizowanymi na zajęciach.

Treści merytoryczne: krytyczna analiza tekstów dotyczących zagadnień związanych z etycznymi aspektami życia rodzinnego; sformułowanie i opracowanie problemu badawczego; referowanie przez studentów wybranych zagadnień; realizacja pracy pisemnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę wiedzy o rodzinie; metodologię naukowego opracowywania zagadnień związanych z etycznymi aspektami życia rodzinnego.

Umiejętności (potrafi): tworzyć syntetyczne teksty na podstawie analizowanych źródeł i opracowań dotyczących zagadnień związanych z etycznymi aspektami życia rodzinnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania umiejętności poprawnej analizy tekstów oraz syntetycznej wypowiedzi w kontaktach interpersonalnych na temat etycznych aspektów życia rodzinnego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.37. Seminarium dyplomowe 3

Cel kształcenia: przygotowanie do krytycznej analizy tekstów dotyczących zagadnień związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży; zapoznanie z warsztatem pracy naukowej; doskonalenie umiejętności krytycznej integracji uwag nauczyciela akademickiego oraz innych uczestników zajęć; zrealizowanie pracy pisemnej (o objętości ok. 10 tys. znaków) na temat związany z tekstami analizowanymi na zajęciach.

Treści merytoryczne: krytyczna analiza tekstów dotyczących zagadnień związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży; sformułowanie i opracowanie problemu badawczego; referowanie przez studentów wybranych zagadnień; realizacja pracy pisemnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę wiedzy o rodzinie; metodologię naukowego opracowywania zagadnień związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży.

Umiejętności (potrafi): tworzyć syntetyczne teksty na podstawie analizowanych źródeł i opracowań dotyczących zagadnień związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania umiejętności poprawnej analizy tekstów oraz syntetycznej wypowiedzi w kontaktach interpersonalnych na temat wychowania dzieci i młodzieży.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.38. Seminarium dyplomowe 4

Cel kształcenia: przygotowanie do krytycznej analizy tekstów dotyczących zagadnień związanych z problemami małżeństwa i rodziny w świecie współczesnym; zapoznanie z warsztatem pracy naukowej; doskonalenie umiejętności krytycznej integracji uwag nauczyciela akademickiego oraz innych uczestników zajęć; zrealizowanie pracy pisemnej (o objętości ok. 10 tys. znaków) na temat związany z tekstami analizowanymi na zajęciach.

Treści merytoryczne: krytyczna analiza tekstów dotyczących zagadnień związanych z problemami małżeństwa i rodziny w świecie współczesnym; sformułowanie i opracowanie problemu badawczego; referowanie przez studentów wybranych zagadnień; realizacja pracy pisemnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę wiedzy o rodzinie; metodologię naukowego opracowywania zagadnień związanych z problemami małżeństwa i rodziny w świecie współczesnym.

Umiejętności (potrafi): tworzyć syntetyczne teksty na podstawie analizowanych źródeł i opracowań dotyczących zagadnień związanych z problemami małżeństwa i rodziny w świecie współczesnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania umiejętności poprawnej analizy tekstów oraz syntetycznej wypowiedzi w kontaktach interpersonalnych na temat problemów małżeństwa i rodziny w świecie współczesnym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.39. Socjologia rodziny

Cel kształcenia: zapoznanie się z podstawowymi pojęciami socjologii rodziny; przedstawienie definicji i metod wykorzystywanych w socjologii rodziny.

Treści merytoryczne: zasadnicze pojęcia z zakresu socjologii rodziny; definicje i metody stosowane w socjologii rodziny; rodzina jako grupa społeczna lub instytucja; różne formy małżeństw (poligamia, monogamia, konkubinaty); prawa i obowiązki w rodzinie; funkcje rodziny; rodziny adopcyjne i zastępcze; klasyfikacja rodzin; współczesna rodzina w Polsce; rodzina w nauczaniu św. Jana Pawła II („Familiaris consortio”); katolickie duszpasterstwo rodzin; wychowanie religijne dzieci i młodzieży we

współczesnej rodzinie w Polsce; bezrobocie jako problem rodziny; rodzina domowym Kościołem; rozwód jako patologia w rodzinie; alkohol jako patologia w rodzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie człowieka w rodzinie, wykorzystując podstawową wiedzę pedagogiczną, psychologiczną i socjologiczną.

Umiejętności (potrafi): właściwie zaprojektować reagowanie w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych w rodzinie, w szczególności wstępnie przygotowując proces negocjacji i mediacji rodzinnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego i świadomego tworzenia więzi międzyludzkich.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.40. Socjoterapia

Cel kształcenia: przedstawienie metod profilaktyki socjoterapeutycznej jako możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innym rodzajom zaburzeń w zachowaniach, w szczególności u dzieci i młodzieży.

Treści merytoryczne: pojęcie i istota socjoterapii; zasady i cele pracy socjoterapeutycznej; programy socjoterapeutyczne; podstawowe zasady pracy socjoterapeuty; metody pracy z grupą; struktura zajęć socjoterapeutycznych; budowanie grupy – poznanie siebie i poznanie się, integracja; budowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania – poczucie przynależności do grupy, przełamanie dystansu fizycznego i współdziałanie w grupie; rozpoznawanie uczuć – kontakty werbalne i niewerbalne, słuchanie innych; zwiększenie poczucia własnej wartości – docenianie siebie i innych, potrzeba brania i dawania, aprobaty rówieśników; uwalnianie negatywnych emocji – radzenie sobie z negatywnym stanem, trening relaksacyjny; zdobywanie umiejętności analizy sytuacji konfliktowej – wyodrębnienie potrzeb, uczuć i zachowań; kształtowanie umiejętności samooceny i wiary w samego siebie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody stosowane we współczesnej socjoterapii; główne zagadnienia z zakresu profilaktyki, mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, przemocy i niedostosowania społecznego oraz niwelowania ich skutków; podstawową wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej na różnych etapach życia.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać dylematy etyczne występujące w pracy z podopiecznymi; zorganizować różnorodne formy pomocy przy współpracy z instytucjami i specjalistami w zakresie poradnictwa, profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zaangażowania się w działania zmierzające do rozwoju osobistego oraz przełamywania barier osobistych i społecznych w obszarze opieki paliatywnej, hospicyjnej, pracy resocjalizacyjnej i terapii zajęciowej; wsparcia procesu rehabilitacji leczniczej, zawodowej, społecznej i psychologicznej; podjęcia nieoczekiwanych wyzwań związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.41. Teologiczno-moralne aspekty życia rodzinnego

Cel kształcenia: zapoznanie z chrześcijańską wizją życia rodzinnego; ukazanie znaczenia ludzkiej płciowości w kontekście prawidłowego rozwoju osoby; uwrażliwienie na znaczenie prawidłowo funkcjonującej rodziny dla całego życia społecznego; docenienie rodziny jako podstawowego miejsca humanizacji osoby i realizacji powołania do miłości; ukazanie istotnych aspektów rodziny i jej prawidłowego formowania; uwrażliwienie na moralne aspekty więzi w rodzinie; nabycie umiejętności rozpoznawania i formułowania stanowiska odnośnie do religijnych i teologiczno-moralnych podstaw życia rodzinnego; uzdolnienie do przekazywania innym nabytej wiedzy o rodzinie.

Treści merytoryczne: małżeństwo i rodzina jako stała rzeczywistość kulturowa; sens i znaczenie ludzkiej seksualności; integracja seksualna – warunek stabilnego małżeństwa i rodziny; czystość relacji małżeńskiej; chrześcijańska wizja małżeństwa jako przymierza oraz sakramentu; teologiczno-moralne aspekty życia seksualnego w małżeństwie; relacja do dziecka w okresie „prekonceptyjnym” (problem antykoncepcji); relacja do dziecka w okresie prenatalnym (in vitro, aborcja); relacja do dziecka w okresie postnatalnym – problematyka wychowawcza; wiara i praktyki religijne w rodzinie – etos rodzinny; rozpad więzi małżeńskiej – separacja i rozwód; małżeństwo i rodzina w społeczeństwie – na tle alternatywnych modeli rodziny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne, psychologiczne i teologiczno-moralne podstawy życia w rodzinie, w szczególności w aspekcie ludzkiej płciowości, prokreacji i więzi międzyludzkich.

Umiejętności (potrafi): sformułować tezy w ramach teologii moralnej odnośnie do religijnych podstaw życia rodzinnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania katolickiego modelu życia rodzinnego; promowania postaw obywatelskich ukierunkowanych na rzecz rozwoju dobra wspólnego i międzyludzkiej solidarności.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.42. Terapia zajęciowa

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi związanymi z terapią zajęciową; nabycie umiejętności stosowania wybranych metod i technik pracy w ramach terapii zajęciowej; ukształtowanie właściwych postaw, jakie winny być przyjmowane wobec uczestnika terapii zajęciowej i jego rodziny.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia teoretyczne dotyczące funkcjonowania rodziny z osobą niepełnosprawną; podstawowe zagadnienia teoretyczne dotyczące terapii zajęciowej – cele, zadania, formy, metody, terapii, instytucje; specyfika trudności doświadczanych przez osoby uczestniczące w terapii zajęciowej oraz ich rodziny; terapeuta zajęciowy – specyfika roli zawodowej; specyfika kontaktu terapeuty zajęciowego z rodziną uczestnika warsztatów; wybrane techniki terapii zajęciowej; aktywizowanie rodziny w ramach kompleksowej terapii zajęciowej; terapia zajęciowa w czasie wolnym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawową wiedzę na temat terapii zajęciowej z rodziną; wybrane metody i techniki terapii zajęciowej wykorzystywane w pracy z rodziną.

Umiejętności (potrafi): stosować wybrane metody i techniki pracy w ramach terapii zajęciowej z rodziną; uzupełniać zdobytą wiedzę i umiejętności z zakresu terapii zajęciowej z rodziną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania empatii podopiecznemu; elastyczności i wrażliwości na potrzeby rodziny, z której członkiem pracuje w ramach terapii zajęciowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.43. Translatorium

Cel kształcenia: doskonalenie umiejętności językowych w zakresie wybranego języka nowożytnego; zapoznanie się z zasadami translacji tekstów obcojęzycznych; zapoznanie się z oryginalnymi tekstami istotnymi dla wiedzy o rodzinie.

Treści merytoryczne: specyfika pracy translacyjnej; zapoznanie się z wybranymi fragmentami pism autorów istotnych dla wiedzy o rodzinie; dokonywanie przekładu tekstów na język polski; omawianie treści przetłumaczonych tekstów (przedmiot prowadzony w wybranym nowożytnym języku obcym: języku angielskim, języku hiszpańskim, języku niemieckim lub języku włoskim).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę pracy translatorskiej.

Umiejętności (potrafi): dokonywać przekładów wybranych fragmentów dzieł z zakresu wiedzy o rodzinie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kształtowania postawy otwartej na ludzi innych języków i kultur.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.44. Uzależnienia i współuzależnienia – profilaktyka i terapia

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową wiedzą o uzależnieniach i zjawisku współuzależnienia; nabycie kompetencji do wstępnej pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Treści merytoryczne: rodzaje uzależnień; uzależnienia jako choroba społeczna; rozpoznawanie uzależnienia od środków typu alkoholowego i narkotycznego; rozpoznawanie uzależnienia od środków typu nie chemicznego; lekomania – przyczyny i konsekwencje; uzależnienia komputerowe; telefon komórkowy – nowe źródło uzależnień; charakterystyka pracoholizmu; symptomy kouzależnienia; profilaktyka uzależnień – rola Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; profilaktyka uzależnień – rola placówek oświatowo-wychowawczych; profilaktyka hazardu – szwajcarskie, francuskie i kanadyjskie przykłady dobrych praktyk; ruch samopomocowy dla

uzależnionych – historia ruchu w USA; ruch samopomocowy dla uzależnionych – historia ruchu w Polsce; zasady działania grup samopomocowych dla uzależnionych (cel, normy i struktura grup samopomocowych); terapeutyczne założenia programu Dwunastu Kroków; rola powierników duchowych (sponsorów) w pomocy osobom uzależnionym; ruch samopomocowy dla współuzależnionych; medyczne formy terapii uzależnień.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe kwestie związane z profilaktyką oraz terapią uzależnienia i współuzależnienia.

Umiejętności (potrafi): wstępnie zdiagnozować uzależnienia i współuzależnienia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kompetentnej podstawowej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.45. Zagrożenia i problemy współczesnej młodzieży

Cel kształcenia: zapoznanie z zagrożeniami współczesnej młodzieży; nabycie umiejętności diagnozowania problemów młodzieży, a także umiejętności udzielenia jej pomocy w sytuacjach trudnych.

Treści merytoryczne: uzależnienie od Internetu; uzależnienie od zakupów; agresja elektroniczna; agresja w szkole; cybernarkotyki; modyfikacje ciała; zaburzenia odżywiania; nastoletni rodzice; depresja, samookaleczanie i próby samobójcze młodzieży; nieprzystosowanie społeczne wśród młodzieży; niebezpieczne zabawy młodych ludzi; prostytutka nieletnich; używki młodzieży, tj. alkohol, narkotyki i dopalacze; bigoreksja; dominacja mody.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagrożenia i problemy współczesnej młodzieży; czynniki zagrażające młodzieży; przemiany dokonujące się we współczesnym społeczeństwie i ich wpływ na młodzież.

Umiejętności (potrafi): zdiagnozować środowisko, w jakim przebywa młody człowiek; udzielić wstępnej pomocy w celu określenia i możliwości przewyciężenia problemu młodej osoby.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania z różnorodnych programów profilaktycznych i współpracy z różnymi instytucjami pomagającymi ludziom młodym w przewyciężaniu ich problemów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA

IV. 1. Grupa treści związanych z zakresem: mediacja rodzinna

IV.1.1. Mediacje rodzinne

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką mediacji rodzinnych, ich specyfiką oraz użytecznością w konstruktywnym rozwiązywaniu sporów rodzinnych w praktyce sądowej i społecznej; zapoznanie z zasadniczymi problemami wykorzystywania procedury mediacyjnej w sporach rodzinnych, w szczególności w sporach rozwodowych i opiekuńczych.

Treści merytoryczne: podstawy teoretyczne, praktyczne i prawne mediacji rodzinnych – istota mediacji rodzinnych, charakterystyka procedury, organizacja procesu mediacji rodzinnych, zawieranie ugody, rodzaje spraw kierowanych do mediacji, efektywność procesu mediacji rodzinnych i przepisy związane z mediacjami rodzinnymi; specyfika konfliktów rodzinnych a specyfika procedury mediacyjnej – mediacje pojednawcze, mediacje rozwodowe, w sprawach opiekuńczych i innych sprawach rodzinnych, zadania mediatora rodzinnego i techniki pracy, udział dzieci w procesie mediacji rodzinnych, pojęcie nierównowagi sił, przemoc w rodzinie, wskazania i przeciwwskazania do mediacji; mediacje rodzinne w praktyce społecznej – argumenty za i przeciw, mediacje obligatoryjne sądowe *versus* mediacje dobrowolne prywatne, analiza oporu stron przed udziałem w procesie mediacji, przygotowanie szkoleniowe mediatorów rodzinnych – wymagania w Polsce i za granicą; mediacje w systemie prawa rodzinnego w Polsce oraz za granicą (w wybranych krajach europejskich i amerykańskim systemie prawnym) – analiza porównawcza.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procedurę mediacyjną i zadania mediatora rodzinnego; specyfikę procesu mediacji w sprawach rodzinnych; kontekst regulacji polskich i regulacji zagranicznych związanych z mediacją rodzinną.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy i oceny konfliktu rodzinnego (w szczególności w sprawach rozwodowych i opiekuńczych) pod kątem mediacji i możliwości konstruktywnego za jej pomocą rozwiązania sporu, ze szczególnym uwzględnieniem troski o zachowanie jedności małżeńskiej i zabezpieczenie dobra dzieci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszukiwania we współpracy ze stronami sporu konstruktywnego rozwiązania konfliktu rodzinnego, w szczególności mając na uwadze dążenie do zachowania jedności małżeńskiej i zabezpieczenia dobra dzieci.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.1.2. Metodyka pracy kuratora sądowego

Cel kształcenia: zapoznanie z metodyką pracy kuratora sądowego; analizowanie aktów prawnych regulujących instytucję kurateli sądowej oraz określających zadania, kompetencje oraz prawa i obowiązki kuratorów; nabycie wiedzy na temat przebiegu aplikacji kuratorskiej i organizacji służby kuratorskiej; zapoznanie ze specyfiką pracy kuratora rodzinnego oraz kuratora dla dorosłych; zapoznanie ze specyfiką i znaczeniem współpracy kuratora sądowego z różnymi instytucjami (policją, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, sędziami, OZSS, organizacjami pozarządowymi itp.).

Treści merytoryczne: miejsce kurateli w polskim systemie prawnym; rys historyczny kurateli sądowej; przepisy o kuratorach sądowych (organizacja służby kuratorskiej; rola i zadania kuratora sądowego – kuratorzy rodzinni oraz kuratorzy dla dorosłych; kwalifikacje, uprawnienia i obowiązki kuratorów zawodowych i społecznych; aktualna sytuacja kuratorów w Polsce – dane statystyczne); kodeks etyki kuratora sądowego; diagnoza i wywiady środowiskowe – podstawowe zadania kuratorów sądowych; cele, rodzaje oraz przepisy regulujące przeprowadzanie wywiadów; pierwszy kontakt z podopiecznym – symulacja; praca kuratorów sądowych – współpraca ze środowiskiem, etapy i zasady pracy w nadzorze prowadzonym metodą indywidualnego przypadku (metoda casework); kurator dla dorosłych jako instytucja systemu karnego; rodzaje dozorów, cel i podstawy prawne; nadzory w sprawach opiekuńczych – podstawowe zadania i dylematy moralne kuratorów rodzinnych; tworzenie programów oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych; sądowe kontakty rodziców z dzieckiem; postępowanie z nieletnimi – metoda kontraktu, cele i zadania nadzoru; konstruowanie programów oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych; placówki wspierające działania kuratorów (m.in. kuratorskie ośrodki pracy z młodzieżą); nadzór nad osobami zobowiązanymi do leczenia odwykowego – zadania kuratorów; procedura umieszczenia zobowiązanego w placówce stacjonarnej; omówienie najczęstszych problemów, z jakimi stykają się kuratorzy prowadzący sprawy osób zobowiązanych do leczenia odwykowego; współpraca kuratora sądowego z instytucjami i organizacjami społecznymi (policją, ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, instytucjami resocjalizującymi i socjoterapeutycznymi, OZSS itp.).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najważniejsze elementy funkcjonowania systemu kurateli sądowej w Polsce, w tym podstawy prawne i instytucje wspierające; metody pracy (szczególnie metodę casework), podstawowe zadania i procedury stosowane w działalności kuratorów sądowych.

Umiejętności (potrafi): ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań kuratora sądowego w konkretnych sprawach; skonstruować program oddziaływań dla podopiecznego pozostającego pod nadzorem/dozorem kuratora; dostrzegać i analizować dylematy etyczne w pracy kuratora sądowego; przewidywać skutki konkretnych działań resocjalizacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszukiwania optymalnych rozwiązań problemów podopiecznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.1.3. Metodyka pracy mediatora rodzinnego

Cel kształcenia: powiązanie teoretycznej wiedzy dotyczącej mediacji rodzinnych z praktycznym jej zastosowaniem; nabycie praktycznych umiejętności przeprowadzenia rodzinnego postępowania

mediacyjnego poprzez wykonywanie ćwiczeń w czasie zajęć m.in. ćwiczenie aktywnego słuchania, poprawnej komunikacji, monologu mediatora, zadawania pytań i autoprezentacji.

Treści merytoryczne: organizacja mediacji rodzinnych; prowadzenie wstępnych spotkań ze stronami; opanowanie wypowiedzi otwierających mediację (tzw. monolog mediatora); prowadzenie rodzinnych sesji mediacyjnych zgodnie z zasadami i z wykorzystaniem technik mediacyjnych; doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w mediacji rodzinnej; analiza i diagnoza konfliktu objętego mediacją rodzinną; sporządzanie protokołu, ugody i innych niezbędnych dokumentów dotyczących mediacji rodzinnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe teoretyczne i praktyczne zasady związane z prowadzeniem rodzinnego postępowania mediacyjnego.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy i zdiagnozować konflikt objęty mediacją rodzinną; poprawnie budować kontakt i konstruktywnie porozumiewać się ze stronami sporu rodzinnego; prowadzić rodzinne sesje mediacyjne zgodnie z zasadami i z wykorzystaniem technik mediacyjnych; sporządzić protokół, ugody i inne niezbędne dokumenty dotyczące mediacji rodzinnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania empatii, aktywnego słuchania i poprawnej komunikacji ze stronami konfliktu podczas postępowania mediacyjnego; zachowania neutralności w postępowaniu mediacyjnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV. 2. Grupa treści związanych z zakresem: coaching i tutoring rodzinny

IV.2.1. Coaching i tutoring rodzinny

Cel kształcenia: przekazanie teoretycznych podstaw i nabycie podstawowych praktycznych umiejętności pracy coachingowej i tutorskiej z rodzinami i ich poszczególnymi członkami.

Treści merytoryczne: teoria i praktyka coachingu i tutoringu rodzinnego – zasady ogólne; specyfika pracy coacha i tutora rodzinnego; coach i tutor – jego osobowość i osobisty trening; rozpoznanie wpływu jaki wywiera się na innych i grupę oraz wpływów jakim się ulega; kształtowanie relacji coachingowej i tutorskiej w zależności od klienta; zjawiska nieświadome istotne w relacji coachingowej i tutorskiej – rozpoznawanie rozumienie i radzenie sobie z nimi; ćwiczenie umiejętności coachingowych i tutorskich pod superwizją oraz superwizja własnej pracy w roli coacha i tutora; interakcja, kontakt, relacja – jakość relacji w coachingu i tutoringu; coaching – podejścia, metody, techniki; tutoring – podejścia, metody, techniki; wartości i przekonania w procesie coachingu i tutoringu; dylematy etyczne w pracy coacha i tutora rodzinnego; dynamiczna psychologia społeczna; teoria zmiany; rozwój życia rodzinnego – rozumienie psychodynamiczne; rola coachingu rodzinnego w budowaniu rodziny – coaching zespołowy; wdrażanie tutoringu w rodzinie; style przywództwa w rodzinie i kultura rodziny oraz ich wpływ na funkcjonowanie rodziny; rodzina jako partner w coachingu i tutoringu (studia przypadków); dobre praktyki coachingowe i tutorskie; budowanie marki coacha i tutora rodzinnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe teoretyczne podstawy i praktyczne zasady efektywnej pracy jako coach i tutor rodzinny; podstawowe podejścia, metody i techniki coachingu i tutoringu, a także okoliczności do ich skutecznego wykorzystania.

Umiejętności (potrafi): w zależności od określonych okoliczności zastosować w praktyce podstawowe podejścia, metody i techniki coachingu i tutoringu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego działania na rzecz dobra i rozwoju rodziny, a także jej poszczególnych członków.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.2.2. Metodyka pracy coacha rodzinnego

Cel kształcenia: powiązanie teoretycznej wiedzy dotyczącej coachingu rodzinnego z praktycznym jej zastosowaniem; nabycie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych do przeprowadzenia prostej rodzinnej sesji coachingowej (w formacie grupowym i indywidualnym) poprzez wykonywanie ćwiczeń w czasie zajęć.

Treści merytoryczne: cel rodzinnego procesu coachingowego; kontrakt w coachingu rodzinnym; struktura rodzinnego procesu coachingowego; coachingowa sesja zerowa – pierwsze spotkanie z klientem (pojedynczym członkiem rodziny, kilkoma członkami rodziny, całą rodziną); struktura sesji coachingowej; struktura rozmowy coachingowej według GROW (metoda ustalania celów i rozwiązywania problemów); zarządzanie procesem coachingu rodzinnego; ocena efektywności sesji i ocena efektywności rodzinnego procesu coachingowego; kiedy coach rodzinny powinien skierować klienta na konsultację psychologiczną, do poradni rodzinnej itp.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady budowania rodzinnej sesji coachingowej w formacie grupowym i indywidualnym.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zaplanować i zrealizować prostą sesję coachingową w formacie indywidualnym i grupowym; zastosować podstawowe narzędzia coachingowe w pracy z rodziną lub jej poszczególnymi członkami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wspierania rodziny i jej poszczególnych członków w definiowaniu i osiąganiu przez nich celów, dzięki którym podniesie się jakość ich życia rodzinnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.2.3. Metodyka pracy tutora rodzinnego

Cel kształcenia: powiązanie teoretycznej wiedzy dotyczącej tutoringu rodzinnego z praktycznym jej zastosowaniem; nabycie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych do przeprowadzenia prostej rodzinnej sesji tutorskiej (w formacie grupowym i indywidualnym) poprzez wykonywanie ćwiczeń w czasie zajęć.

Treści merytoryczne: cel rodzinnego procesu tutorskiego; kontrakt w tutoringu rodzinnym; struktura rodzinnego procesu tutorskiego; spotkania tutorskie (tutoriale) – struktura, czas i częstotliwość spotkań; zarządzanie procesem tutoringu rodzinnego; ocena efektywności spotkań i ocena efektywności rodzinnego procesu tutorskiego; kiedy tutor rodzinny powinien skierować klienta na konsultację psychologiczną, do poradni rodzinnej itp.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady budowania rodzinnej sesji tutorskiej w formacie grupowym i indywidualnym.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zaplanować i zrealizować prostą sesję tutorską w formacie indywidualnym i grupowym; zastosować podstawowe narzędzia tutorskie w pracy z rodziną lub jej poszczególnymi członkami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywizowania i wzrostu samodzielności rodziny i jej poszczególnych członków.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.3. Przedmiot do wyboru 1

IV.3.1. Historia Warmii i Mazur

Cel kształcenia: zapoznanie z dziejami oraz kulturą i sztuką Warmii i Mazur.

Treści merytoryczne: Prusowie; Państwo Krzyżackie; Warmia - kraina historyczna; Warmia i Mazury 1772-1945; powojenne dzieje Warmii i Mazur; kultura i sztuka na Warmii i Mazurach; obrzędy i zwyczaje regionu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje oraz kulturę i sztukę Warmii i Mazur.

Umiejętności (potrafi): objaśnić procesy historyczne związane z dziejami Warmii i Mazur; scharakteryzować kulturę i sztukę Warmii i Mazur.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku dorobku kulturowego i sztuki Warmii i Mazur.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.3.2. Inspiracje biblijne w wybranej współczesnej literaturze

Cel kształcenia: zapoznanie z w głównymi trendami w interpretacji treści biblijnych w wybranych współczesnych dziełach literackich.

Treści merytoryczne: główne trendy w interpretacji treści biblijnych na przykładach współczesnej literatury; prezentacja życiorysów i dorobku literackiego wybranych autorów; przykłady współczesnych ekranizacji i interpretacji teatralnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe terminy, zjawiska i teorie z zakresu teologii biblijnej i literaturoznawstwa.

Umiejętności (potrafi): wskazać i zinterpretować wybrane inspiracje biblijne we współczesnej literaturze.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku kultury chrześcijańskiej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.4. Przedmiot do wyboru 2

IV.4.1. Znaczenie sumienia w kontekście życia rodzinnego

Cel kształcenia: zapoznanie ze współczesnym dyskursem dotyczącym znaczenia sumienia w życiu indywidualnym i społecznym; omówienie znaczenia kształtowania sumienia w kontekście integracji osobowości; omówienie konfliktów sumienia wynikających z sytuacji zderzenia różnych systemów wartości.

Treści merytoryczne: główne teorie dotyczące sumienia we współczesnej refleksji etycznej i teologicznomoralnej; znaczenie wychowania sumienia w procesie dojrzewania i integracji osobowości; sumienie a dojrzałość osobowa; sumienie a konflikty wartości; typologia różnych sytuacji konfliktów sumienia w życiu indywidualnym i społecznym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne teorie etyczne dotyczące sumienia; znaczenie wychowania sumienia w procesie integracji osobowości.

Umiejętności (potrafi): scharakteryzować typowe obszary konfliktów sumienia w kontekście indywidualnym i społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu konfliktów sumienia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.4.2. Etyczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawami zarządzania kapitałem ludzkim; przedstawienie etycznych aspektów zarządzania; omówienie etycznych problemów zarządzania kapitałem ludzkim.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania kapitałem ludzkim; zarys historii zarządzania; podstawowe pojęcia z zakresu etyki ogólnej; autorytet w zarządzaniu; wymagania etyczne w stosunku do przełożonych; osobowość przełożonego; zarzuty pod adresem osób pełniących funkcje kierownicze; etyczny wymiar relacji przełożony - podwładny (molestowanie seksualne, mobbing).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia związane z zarządzaniem kapitałem ludzkim w kontekście aspektów etycznych.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować problemy etyczne z zakresu zarządzania kapitałem ludzkim, w szczególności pod kątem relacji przełożony - podwładny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): troski o dobro współpracownika i podwładnego; promowania wartości chrześcijańskich w zarządzaniu kapitałem ludzkim.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.5. Przedmiot do wyboru 3

IV.5.1. Feminizm, antyfeminizm i patriarchalizm – dzisiejsze spojrzenie i kultura antyczna

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką feminizmu, antyfeminizmu i patriarchalizmu w kontekście teologii feministycznej.

Treści merytoryczne: ogólne wprowadzenie w problematykę feminizmu, antyfeminizmu i patriarchalizmu; szczegółowe omówienie feminizmu, antyfeminizmu i patriarchalizmu w nurcie teologii feministycznej; odpowiedź na zarzuty, że Biblia jest Księgą antyfeministyczną oraz źródłem negatywnego patriarchalizmu w małżeństwie, rodzinie i społeczeństwie współczesnym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę feminizmu, antyfeminizmu i patriarchalizmu w nurcie teologii feministycznej.

Umiejętności (potrafi): udzielić odpowiedzi na zarzuty, że Biblia jest Księgą antyfeministyczną oraz źródłem negatywnego patriarchalizmu w małżeństwie, rodzinie i społeczeństwie współczesnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku biblijnego modelu małżeństwa i rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.5.2. Współczesne spojrzenie na metody wychowawcze w rodzinie antycznej

Cel kształcenia: wprowadzenie w problematykę metod wychowania w społecznościach starożytnego Bliskiego Wschodu w kontekście możliwości ich wykorzystania w dzisiejszych uwarunkowaniach.

Treści merytoryczne: zagadnienia związane z problematyką metod wychowania w rodzinie, szkolnictwie i życiu religijnym wybranych starożytnych społeczności Bliskiego Wschodu; możliwości wykorzystania starożytnych metod wychowawczych we współczesnych okolicznościach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody wychowania stosowane w rodzinie antycznej i możliwości ich wykorzystania we współczesnych okolicznościach.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować metody wychowania stosowane w rodzinie antycznej pod kątem możliwości ich zastosowania w dzisiejszych okolicznościach.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszukiwania skutecznych sposobów przezwycięzania trudności wychowawczych we współczesnej rodzinie, korzystając z mądrości starożytnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.6. Przedmiot do wyboru 4

IV.6.1. Przygotowanie do małżeństwa

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi założeniami i celami bezpośredniego przygotowania do małżeństwa oraz nowoczesnymi formami jego realizacji.

Treści merytoryczne: różnice psychiczne pomiędzy mężczyzną a kobietą; poznanie siebie w narzeczeństwie – bagaż doświadczeń, perspektywy i oczekiwania; komunikacja życzeń i oczekiwań; zasady dobrego porozumiewania się; etyka seksualna przedmałżeńska i małżeńska; właściwe relacje w rodzinie: małżonkowie – teściowie, rodzice – dzieci; problematyka planowania rodziny; rodzina wobec wyzwań współczesności – wybrane zagadnienia; treść i znaczenie przysięgi małżeńskiej; obrzędy sakramentu małżeństwa; Karta praw rodziny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe założenia i cele bezpośredniego przygotowania do małżeństwa oraz nowoczesne formy jego realizacji; skutki zawarcia małżeństwa.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować procesy wewnątrzrodzinne w świetle kultury, psychologii, pedagogiki, socjologii i teologii; sformułować tezy w ramach teologii moralnej i biblijnej odnośnie do religijnych podstaw życia rodzinnego; rozpoznawać typy argumentacji bioetycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania w swoim środowisku chrześcijańskiego modelu rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.6.2. Dlaczego zło?

Cel kształcenia: zapoznanie się z filozoficznymi, socjologicznymi, psychologicznymi i teologicznymi teoriami zła w świecie, w kontekście przyczyn zła i możliwości jego przezwyciężenia.

Treści merytoryczne: zło w myśli filozoficznej; zło a nauki współczesne: zło w człowieku, zło w społeczności; symbole i mity zła: plama, grzech, wina; zło jako zasada początku; zło jako decyzja wolności; zło a problem sensu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorie na temat zła na różnych płaszczyznach (filozoficznej, socjologicznej, psychologicznej i teologicznej).

Umiejętności (potrafi): dyskutować na temat istnienia zła w świecie, powołując się przy tym na odpowiednią literaturę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zajmowania racjonalnych i przemyślanych postaw wobec niepokojących go zjawisk, z wykluczeniem postaw wizjonerskich i emocjonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.7. Przedmiot do wyboru 5

IV.7.1. Małżeństwo i rodzina w ponowoczesności

Cel kształcenia: przedstawienie ponowoczesnych teorii małżeństwa i rodziny; omówienie problemów wychowania dzieci w rodzinie, w związkach kohabitacyjnych, homoseksualnych oraz przez matki i ojców samotnie wychowujących potomstwo w ponowoczesności; ukazanie stanowiska Kościoła katolickiego wobec alternatywnych form życia małżeńskiego i rodzinnego.

Treści merytoryczne: postmodernizm – geneza i podstawowe założenia; ponowoczesność wobec wartości i norm moralnych; główne założenia ideologii „gender”; ponowoczesne teorie małżeństwa i rodziny; przejawy postmodernizmu w społeczeństwie polskim; podstawowe zagadnienia definicyjne: małżeństwo, rodzina, alternatywne formy życia; kohabitacja, jako alternatywny wzór życia małżeńsko-rodzinnego – istota i rozmiary zjawiska; alternatywne formy życia w społeczeństwie: życie w samotności, monoparentalność, związki homoseksualne; nietypowe związki a wychowanie dzieci; alternatywne formy życia a nauczanie Kościoła katolickiego; małżeństwo i rodzina chrześcijańska w ponowoczesności.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): filozoficzne, pedagogiczne i socjologiczne aspekty postmodernizmu; różne formy życia w społeczeństwie ponowoczesnym (życie w samotności, monoparentalność, związki homoseksualne, związki kohabitacyjne, życie w rodzinie); kwestie związane z wychowaniem dzieci w rodzinie, w związkach kohabitacyjnych, w monoparentalnych, w związkach homoseksualnych; nauczanie Kościoła na temat alternatywnych form życia w ponowoczesności.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować problemy małżeństwa i rodziny w ponowoczesności; przeanalizować nauczanie Kościoła katolickiego na temat małżeństwa i rodziny w ponowoczesności; prognozować zjawiska potencjalnego zagrożenia integralnego rozwoju dzieci i młodzieży w ponowoczesności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): inicjowania działań społecznych na rzecz pomocy małżeństwu i rodziny; propagowania w społeczeństwie ponowoczesnym chrześcijańskiego modelu małżeństwa i rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.7.2. Indywidualne różnice osobowości – implikacje empiryczne

Cel kształcenia: wprowadzenie w podstawowe pojęcia i problemy psychologii różnic indywidualnych; poszerzenie spojrzenia na złożone zjawiska psychiczne i społeczne (nie tylko przez pryzmat ogólnych wzorców zachowania, ale także różnic indywidualnych).

Treści merytoryczne: wprowadzenie do psychologii różnic indywidualnych; determinanty różnic indywidualnych: dziedziczność i środowisko; pojęcie różnic indywidualnych; główne kategorie różnic indywidualnych; biologiczne różnice indywidualne; temperamentalne różnice indywidualne; intelektualne różnice indywidualne; uczuciowe i emocjonalne różnice indywidualne; charakterologiczne i osobowościowe różnice indywidualne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): biologiczne oraz społeczne czynniki rozwoju człowieka i źródła różnic indywidualnych; różnice w zakresie odpowiedzialności osób dorosłych i nieletnich.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać poszczególne procesy poznawcze oraz źródła różnic indywidualnych i rodzaje osobowości; rozpoznawać motywy działań stron procesowych; analizować zachowania ludzkie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowywania ostrożności i krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat ludzkich zachowań i ich motywów; odpowiedzialnego zaangażowania się na rzecz rozwoju człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

V. PRAKTYKA

V.1. Praktyka zawodowa 1

Cel kształcenia: zapoznanie z zadaniami i wyzwaniami, jakie niesie ze sobą praca w charakterze asystenta rodziny; wzbogacenie o doświadczenia praktyczne wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów: umożliwienie poznania w szerszym zakresie problemów, których identyfikacją i rozwiązywaniem zajmuje się asystent rodziny, rozwijanie umiejętności profesjonalnego działania w zakresie nawiązywania kontaktu ze wspomaganymi osobami oraz poprzez próby podejmowania działań

skierowanych na rozwiązywanie problemów, wyrabianie zamiłowania do pracy z rodzinami wymagającymi wsparcia oraz umiejętności odpowiedzialnego wyboru form i zakresu udzielanej pomocy.

Treści merytoryczne: zapoznanie się z formalnymi podstawami funkcjonowania placówki (przepisami prawa, statutem, regulaminem organizacyjnym), zasadami finansowania, strukturą organizacyjną, organizacją pracy; zapoznanie się z trybem kierowania do danej placówki/ korzystania z usług placówki oraz towarzyszącą temu dokumentacją (z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych); zapoznanie się ze specyfiką zadań placówki i ich realizacją; dokonywanie analizy stosowanych w placówce metod i technik pomocy rodzinom i ich członkom; obserwowanie, asystowanie oraz włączanie się w realizację zajęć pracownika działającego na rzecz dobra danej rodziny (przez niego wskazanych); zapoznanie się z formami współpracy placówki z innymi instytucjami.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wiedzę na temat instytucji pomocy społecznej, źródeł i metod pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązywania problemów społecznych, w szczególności rodzinnych; zróżnicowania społeczne, stanowiące czynniki ryzyka stygmatyzacji jednostek i rodzin; specyfikę pracy z rodzinami i poszczególnymi ich członkami znajdującymi się w trudnej życiowej sytuacji.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy, diagnozy i prognozy sytuacji klientów, wykorzystując wiedzę o kolejnych etapach postępowania metodycznego w pracy z rodzinami; opracować rozwiązania problemów rodzinnych o różnym poziomie złożoności; rozwiązywać konflikty rodzinne na drodze mediacji i negocjacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych; posługiwać się i sporządzać dokumentację wykorzystywaną w pracy na rzecz pomocy rodzinom; posługiwać się w praktyce zasadami prawnymi i etycznymi, a także standardami zawodowymi istotnymi z punktu widzenia pracy w charakterze asystenta rodziny, uwzględniając zasady poufności i dostępności udzielanej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dokonywania krytycznej oceny własnych kompetencji i efektów pracy; korzystania z pomocy, konsultacji i superwizji; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy; samodzielnego przygotowywania i uczestniczenia w przygotowaniu projektów na rzecz pomocy rodzinom; odpowiedzialności i empatycznej postawy wobec innych ludzi, szczególnie klientów instytucji pomocy społecznej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związane z własną i cudzą pracą; dbania o dorobek i tradycje zawodu asystenta rodziny.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.2. Praktyka zawodowa 2

Cel kształcenia: weryfikacja wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów i powiązanie jej z praktyką zawodową; przygotowanie do wykonywania w różnych instytucjach wspomagających rodzinę zadań kuratora rodzinnego.

Treści merytoryczne: zapoznanie z organizacją Służby Kuratorskiej i specyfiką pracy kuratorów sądowych dla dorosłych i kuratorów rodzinnych; uczestniczenie w wykonywanych przez kuratora czynnościach zawodowych; zapoznanie ze specyfiką i dokumentacją (z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych) spraw rozpoznanych na Wydziale Karnym oraz Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, zwłaszcza spraw z zakresu przemocy w rodzinie, niealimentacji, spraw dotyczących władzy rodzicielskiej oraz postępowania w sprawach nieletnich.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane instytucje prawa karnego części ogólnej oraz poszczególne typy przestępstw; instytucje prawa karnego-wykonawczego, rodzinnego i przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich, a zwłaszcza przepisy dotyczące systemu kar i środków probacyjnych, środków wychowawczych i poprawczych, władzy rodzicielskiej, alimentacji, rodzin zastępczych itp.

Umiejętności (potrafi): przeanalizować możliwości pomocy stronom i dzieciom z małżeństw rozbitych; pokierować postępowaniem małżonków w celu uzyskania przez nich pomocy prawnej; zorganizować osobom uzależnionym pomoc w odpowiednich placówkach specjalistycznych; ustalić motywy lub przyczyny przemocy w rodzinie; zaprojektować działania w celu udzielenia pomocy ofierze przemocy w rodzinie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): udzielenia małżeństwu i rodzinie profesjonalnego wsparcia w sytuacjach problemowych w celu efektywnego ich przezwyciężenia; podnoszenia świadomości prawnej członków danej społeczności w obszarze prawa karnego i rodzinnego; odpowiedzialnego podejmowania wyzwań związanych z pracą w szeroko pojętych środowiskach dotkniętych lub zagrożonych patologią, zwłaszcza przemocą i alkoholizmem.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.3. Praktyka zawodowa 3

Cel kształcenia: weryfikacja wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów i powiązanie jej z praktyką zawodową; przygotowanie do wykonywania w różnych ośrodkach wspomagających rodzinę zadań związanych z mediacją rodzinną.

Treści merytoryczne: zapoznanie się ze specyfiką oraz zasadami funkcjonowania placówki prowadzącej mediacje; zapoznanie się z funkcjonowaniem struktury organizacyjnej, zasadami organizacji pracy, procedurami, procesem planowania pracy, kontrolą i sposobami ewaluacji oraz dokumentowaniem pracy placówki (z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych), w której odbywana jest praktyka; aktywny udział w działalności placówki poprzez obserwację i uczestnictwo, a także samodzielne angażowanie się w prowadzone przez placówkę działania (przygotowanie do procesów mediacyjnych, analizowanie konkretnych przypadków konfliktów, prowadzenie sesji mediacyjnych, stawianie diagnoz i hipotez sytuacji konfliktowych, wypracowanie sposobów rozwiązywania konfliktów i spisywanie ugody itd.); doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji, współpracy z innymi specjalistami, pracy w zespole; realizacja innych zadań wynikających ze specyfiki pracy danej instytucji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procedury, formy, metody, techniki i narzędzia wykorzystywane podczas procesów mediacyjnych w jednostkach prowadzących mediacje rodzinne oraz innych instytucjach działających w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej z elementami mediacji.

Umiejętności (potrafi): właściwie dobierać metody, techniki i inne narzędzia w celu projektowania działań społecznych skierowanych na konstruktywne rozwiązywanie konfliktów rodzinnych; podjąć zadania spoczywające na mediatorze rodzinnym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do samodzielnego, profesjonalnego i etycznego funkcjonowania w instytucjach prowadzących działalność mediacyjną, w szczególności rodzinną.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.4. Praktyka zawodowa 4

Cel kształcenia: weryfikacja wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów i powiązanie jej z praktyką zawodową; przygotowanie do wykonywania w różnych ośrodkach wspomagających rodzinę zadań związanych z tutoringiem.

Treści merytoryczne: zapoznanie się ze specyfiką oraz zasadami funkcjonowania placówek prowadzących działalność tutorską, w szczególności ukierunkowaną na życie rodzinne; zapoznanie się z funkcjonowaniem struktury organizacyjnej, zasadami organizacji pracy, procedurami, procesem planowania pracy, kontrolą i sposobami ewaluacji oraz dokumentowaniem pracy placówki (z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych), w którym odbywana jest praktyka; aktywny udział w działalności placówki poprzez obserwację i uczestnictwo, a także samodzielne angażowanie się w prowadzone przez placówkę działania; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji, współpracy z innymi specjalistami, pracy w zespole; realizacja innych zadań wynikających ze specyfiki pracy danej placówki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procedury, formy, metody, techniki i narzędzia wykorzystywane podczas działalności tutorskiej, w szczególności ukierunkowanej na życie rodzinne.

Umiejętności (potrafi): właściwie dobierać metody, techniki i inne narzędzia w celu projektowania i realizowania prostych działań tutorskich, w szczególności ukierunkowanych na życie rodzinne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do samodzielnego, profesjonalnego i etycznego funkcjonowania w instytucjach prowadzących działalność tutorską, w szczególności rodzinną.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.5. Praktyka zawodowa 5

Cel kształcenia: weryfikacja wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów i powiązanie jej z praktyką zawodową; przygotowanie do wykonywania w różnych ośrodkach wspomagających rodzinę zadań związanych z coachingiem.

Treści merytoryczne: zapoznanie się ze specyfiką oraz zasadami funkcjonowania placówek prowadzących działalność coachingową, w szczególności ukierunkowaną na życie rodzinne; zapoznanie się z funkcjonowaniem struktury organizacyjnej, zasadami organizacji pracy, procedurami, procesem planowania pracy, kontrolą i sposobami ewaluacji oraz dokumentowaniem pracy placówki (z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych), w którym odbywana jest praktyka; aktywny udział w działalności placówki poprzez obserwację i uczestnictwo, a także samodzielne angażowanie się w prowadzone przez placówkę działania; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji, współpracy z innymi specjalistami, pracy w zespole; realizacja innych zadań wynikających ze specyfiki pracy danej placówki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procedury, formy, metody, techniki i narzędzia wykorzystywane podczas działalności coachingowej, w szczególności ukierunkowanej na życie rodzinne.

Umiejętności (potrafi): właściwie dobierać metody, techniki i inne narzędzia w celu projektowania i realizowania prostych działań coachingowych, w szczególności ukierunkowanych na życie rodzinne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do samodzielnego, profesjonalnego i etycznego funkcjonowania w instytucjach prowadzących działalność coachingową, w szczególności rodzinną.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

VI.1. Ergonomia

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami racjonalnego wykorzystania czasu.

Treści merytoryczne: praca, czas wolny, wypoczynek; sposoby racjonalizacji wykonywanej pracy; sposoby pasywnego i aktywnego wypoczynku; niebezpieczeństwa dla zdrowia fizycznego i psychicznego związane z niehigienicznym i nieracjonalnym trybem życia i pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady racjonalnego wykorzystania czasu; znaczenie aktywnego wypoczynku dla efektywności wykonywanej pracy.

Umiejętności (potrafi): w racjonalny sposób organizować swój czas; planować zajęcia, aby bardziej efektywnie wykorzystać czas.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): racjonalnego planowania swojego trybu życia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznania z podstawowymi zasadami kultury osobistej; zapoznanie z zasadami zachowania w różnych sytuacjach zawodowych i towarzyskich.

Treści merytoryczne: elementy historyczne *savoir-vivre*'u; znaczenie etykiety dla kultury; etykieta jako wyraz szacunku dla otoczenia; zasady zachowania się przy stole; zasady związane z relacjami w pracy zawodowej; znaczenie wychowania młodego pokolenia według zasad kultury osobistej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie zasad poprawnego zachowania się dla kultury osobistej oraz społecznej.

Umiejętności (potrafi): rozpoznać wymogi etykiety odpowiednie do różnych sytuacji prywatnych i zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stosowania zasad etykiety w życiu indywidualnym i zawodowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką własności intelektualnej; zapoznanie z obszarami naruszenia własności intelektualnej; znaczenie ochrony własności intelektualnej w życiu społecznym.

Treści merytoryczne: pojęcie własności intelektualnej; etyczny wymiar naruszenia własności intelektualnej; odpowiedzialność prawna za naruszenia własności intelektualnej; kwestia plagiatu i autoplagiatu; ochrona własności intelektualnej w pracy magisterskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie ochrony własności intelektualnej; zasady ochrony własności intelektualnej; odpowiedzialność etyczną i prawną za naruszenie własności intelektualnej.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady ochrony własności intelektualnej we własnej pracy naukowej i aktywności zawodowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): propagowania zasad ochrony własności intelektualnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.4. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zasadami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Treści merytoryczne: podstawowe zasady bezpieczeństwa w pracy biurowej; zasady obchodzenia się z urządzeniami elektrycznymi; zasady dotyczące ewakuacji w razie zagrożenia; sposób udzielania pierwszej pomocy; zasady utylizacji ze szczególnym uwzględnieniem odpadów elektronicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Umiejętności (potrafi): zachować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy zarówno w pracy codziennej, jak też w sytuacji zagrożenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w zależności od specyfiki wykonywanego zajęcia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU: NAUKI O RODZINIE
W ZAKRESIE: MEDIACJA RODZINNA

Obowiązuje od cyklu: 2021 Z

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia – licencjackie

Profil kształcenia: praktyczny

Forma studiów: stacjonarne

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: pedagogika, nauki socjologiczne, dziedzina nauk teologicznych, dyscyplina naukowa nauki teologiczne

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Technologie informacyjno-komunikacyjne	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

II - PODSTAWOWYCH												
1	Filozofia	I	3	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
2	Psychologia ogólna	I	3,5	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6,5	3	x	x	105	60	45	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			3	3	x	x	45	0	45	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Małżeństwo i rodzina w kulturach i religiach	I	3,5	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Anatomia i fizjologia człowieka	I	3	2	zal. oc.	o	45	15	30	3	0	0
3	Metody badań w wiedzy o rodzinie	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Polityka rodzinna w Polsce i krajach Unii Europejskiej	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
5	Podstawy prawa karnego i rodzinnego	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Biomedyczne podstawy życia w rodzinie	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Organizacja czasu wolnego	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
8	Doradztwo zawodowe	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
9	Historia społeczna Europy	I	2,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	13	x	x	330	135	195	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			13	13	x	x	195	0	195	13	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			29,5	18	x	x	465	195	270	31	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 1	II	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Wychowanie fizyczne 1	II	0	0	zal. oc.	f	30	0	30	0	0	0
3	Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych	II	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	90	30	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2	x	x	90	30	60	3	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Etyka	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
2	Socjologia	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
3	Podstawy pedagogiki	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
4	Psychologia rozwojowa	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			14	4	x	x	180	120	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			4	4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Małżeństwo i rodzina w Biblii	II	3	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
2	Małżeństwo i rodzina w prawie polskim	II	3	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
3	Teologiczno-moralne aspekty życia rodzinnego	II	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0

4	Proseminarium	II	2	0	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	3	x	x	150	75	75	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			3	3	x	x	45	0	45	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedmiot do wyboru 1	II	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
VI – INNE												
1	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	II	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			30,5	9	x	x	454	259	195	27	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na I roku studiów			60	27	x	x	919	454	465	58	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 2	III	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Wychowanie fizyczne 2	III	0	0	zal. oc.	f	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	60	0	60	2	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Psychologia osobowości	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			1	1	x	x	15	0	15	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia rodziny	III	3	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
2	Fizjologia płodności	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
3	Podstawy seksuologii	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Socjologia rodziny	III	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
5	Dziecko i dzieciństwo w zmieniającym się świecie	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0

6	Opieka paliatywno-hospicyjna	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Podstawy andragogiki i gerontogogika	III	2,5	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
8	Terapia zajęciowa	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
9	Małżeństwo i rodzina w prawie kanonicznym	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
10	Higiena, profilaktyka i promocja zdrowia	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
11	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
12	Socjoterapia	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
13	Seminarium dyplomowe 1	III	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
14	Uzależnienia i współuzależnienia – profilaktyka i terapia	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			23,5	12	x	x	360	165	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			12	12	x	x	180	0	180	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedmiot do wyboru 2	III	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			29,5	15	x	x	480	210	270	30	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 3	IV	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Podstawy wychowania do życia w rodzinie	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Osoba chora i z niepełnosprawnością w rodzinie	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Zagrożenia i problemy współczesnej młodzieży	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Metodyka pracy asystenta rodziny	IV	3	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
5	Interwencja kryzysowa	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Demograficzne aspekty funkcjonowania rodziny	IV	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
7	Podstawy ekonomii	IV	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
8	Seminarium dyplomowe 2	IV	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
9	Pomoc małżeństwu i rodzinie w infrastrukturach świeckich i eklezjalnych	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	7	x	x	255	135	120	17	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			7	7	x	x	105	0	105	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0

IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedmiot do wyboru 3	IV	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
V – PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa 1	IV	9,5	9,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
VI – INNE												
1	Ochrona własności intelektualnej	IV	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
2	Ergonomia	IV	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
3	Etykieta	IV	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			30,5	18,5	x	x	323	173	150	23	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. Na II roku studiów			60	33,5	x	x	803	383	420	53	240	0

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 4	V	2	2	egz.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Konflikty rodzinne i ich rozwiązywanie	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Komunikacja w rodzinie	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Poradnictwo małżeńskie i rodzinne	V	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
4	Projektowanie prorodzinnych programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
5	Seminarium dyplomowe 3	V	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
6	Patologia życia społecznego i rodzinnego	V	2	1	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	5	x	x	150	60	90	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			5	5	x	x	75	0	75	5	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0

IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Metodyka pracy kuratora sądowego	V	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
2	Mediacje rodzinne	V	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
3	Przedmiot do wyboru 4	V	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9	4	x	x	150	90	60	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			4	4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9	4	x	x	150	90	60	10	0	0
V – PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa 2	V	9,5	9,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 5			30,5	20,5	x	x	330	150	180	24	240	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
III – KIERUNKOWYCH												
1	Translatorium	VI	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Seminarium dyplomowe 4	VI	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
3	Egzamin dyplomowy	VI	2	0	zal.	o	0	0	0	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		5	2	x	x	45	0	45	5	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		2	2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		3	2	x	x	45	0	45	3	0	0	
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Metodyka pracy mediatora rodzinnego	VI	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
2	Przedmiot do wyboru 5	VI	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		5,5	2	x	x	90	60	30	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		2	2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		5,5	2	x	x	90	60	30	6	0	0	
V – PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa 3	VI	19	19	zal. oc.	f	0	0	0	2	480	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		19	19	x	x	0	0	0	2	480	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		19	19	x	x	0	0	0	2	480	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		19	19	x	x	0	0	0	2	480	0	
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 6		29,5	23	x	x	135	60	75	13	480	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na III roku studiów		60	43,5	x	x	465	210	255	37	720	0	

Lp.	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		180,00	100,00
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	92,02	51,12
2	z zakresu nauk podstawowych	22,50	12,50
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	104,00	57,78
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	11,50	6,39
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	74,50	41,39
6	wymiar praktyk	38,00	21,11
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-----	-----
8	zajęcia z języka obcego	8,00	4,44
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	154,80	86,00
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	129,50	71,94
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	-----	-----

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	pedagogika	51,00
2	nauki socjologiczne	35,00
3	nauki teologiczne	14,00
Ogółem:		100,00

I. Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych:

- Animacja kultury studenckiej;
- Etyka i kultura języka;
- Zakładanie własnego przedsiębiorstwa;
- Źródła społeczeństwa obywatelskiego.

II. Przedmiot do wyboru 1:

- Historia Warmii i Mazur;
- Inspiracje biblijne w wybranej współczesnej literaturze.

III. Przedmiot do wyboru 2:

- Znaczenie sumienia w kontekście życia rodzinnego;
- Etyczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi.

IV. Przedmiot do wyboru 3:

- Współczesne spojrzenie na metody wychowawcze w rodzinie antycznej;
- Feminizm, antyfeminizm i patriarchyzm – dzisiejsze spojrzenie i kultura antyczna.

V. Przedmiot do wyboru 4:

- Dlaczego zło?
- Przygotowanie do małżeństwa.

VI. Przedmiot do wyboru 5:

- Małżeństwo i rodzina w ponowoczesności;
- Indywidualne różnice w osobowości – implikacje empiryczne.

VII. Translatorium (przedmiot prowadzony w wybranym nowożytnym języku obcym):

- język angielski;
- język hiszpański;
- język niemiecki;
- język włoski.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU: NAUKI O RODZINIE
W ZAKRESIE: COACHING I TUTORING RODZINNY

Obowiązuje od cyklu: 2021 Z

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia – licencjackie

Profil kształcenia: praktyczny

Forma studiów: stacjonarne

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: pedagogika, nauki socjologiczne, dziedzina nauk teologicznych, dyscyplina naukowa nauki teologiczne

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Technologie informacyjno-komunikacyjne	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

II – PODSTAWOWYCH													
1	Filozofia	I	3	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0	
2	Psychologia ogólna	I	3,5	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6,5	3	x	x	105	60	45	7	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			3	3	x	x	45	0	45	3	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Małżeństwo i rodzina w kulturach i religiach	I	3,5	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Anatomia i fizjologia człowieka	I	3	2	zal. oc.	o	45	15	30	3	0	0	
3	Metody badań w wiedzy o rodzinie	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0	
4	Polityka rodzinna w Polsce i krajach Unii Europejskiej	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0	
5	Podstawy prawa karnego i rodzinnego	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0	
6	Biomedyczne podstawy życia w rodzinie	I	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0	
7	Organizacja czasu wolnego	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0	
8	Doradztwo zawodowe	I	2	2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0	
9	Historia społeczna Europy	I	2,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	13	x	x	330	135	195	22	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			13	13	x	x	195	0	195	13	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			29,5	18	x	x	465	195	270	31	0	0	

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		

Grupa treści

I - WYMAGANIA OGÓLNE

1	Język obcy 1	II	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Wychowanie fizyczne 1	II	0	0	zal. oc.	f	30	0	30	0	0	0
3	Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych	II	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	90	30	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2	x	x	90	30	60	3	0	0

II – PODSTAWOWYCH

1	Etyka	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
2	Socjologia	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
3	Podstawy pedagogiki	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
4	Psychologia rozwojowa	II	3,5	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			14	4	x	x	180	120	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			4	4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

III – KIERUNKOWYCH

1	Małżeństwo i rodzina w Biblii	II	3	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
2	Małżeństwo i rodzina w prawie polskim	II	3	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
3	Teologiczno-moralne aspekty życia rodzinnego	II	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Proseminarium	II	2	0	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	3	x	x	150	75	75	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			3	3	x	x	45	0	45	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedmiot do wyboru 1	II	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
VI – INNE												
1	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	II	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			30,5	9	x	x	454	259	195	27	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na I roku studiów			60	27	x	x	919	454	465	58	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 2	III	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Wychowanie fizyczne 2	III	0	0	zal. oc.	f	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	60	0	60	2	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Psychologia osobowości	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			1	1	x	x	15	0	15	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia rodziny	III	3	1	egz.	o	45	30	15	3	0	0
2	Fizjologia płodności	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
3	Podstawy seksuologii	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Socjologia rodziny	III	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
5	Dziecko i dzieciństwo w zmieniającym się świecie	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0

6	Opieka paliatywno-hospicyjna	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Podstawy andragogiki i gerontogogika	III	2,5	1	zal. oc.	o	45	30	15	3	0	0
8	Terapia zajęciowa	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
9	Małżeństwo i rodzina w prawie kanonicznym	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
10	Higiena, profilaktyka i promocja zdrowia	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
11	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
12	Socjoterapia	III	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
13	Seminarium dyplomowe 1	III	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
14	Uzależnienia i współuzależnienia – profilaktyka i terapia	III	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			23,5	12	x	x	360	165	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			12	12	x	x	180	0	180	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedmiot do wyboru 2	III	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			29,5	15	x	x	480	210	270	30	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 3	IV	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Podstawy wychowania do życia w rodzinie	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Osoba chora i z niepełnosprawnością w rodzinie	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Zagrożenia i problemy współczesnej młodzieży	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Metodyka pracy asystenta rodziny	IV	3	2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
5	Interwencja kryzysowa	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Demograficzne aspekty funkcjonowania rodziny	IV	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
7	Podstawy ekonomii	IV	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	1	0	0
8	Seminarium dyplomowe 2	IV	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
9	Pomoc małżeństwu i rodzinie w infrastrukturach świeckich i eklezyjalnych	IV	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	7	x	x	255	135	120	17	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			7	7	x	x	105	0	105	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												

1	Przedmiot do wyboru 3	IV	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
V – PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa 1	IV	9,5	9,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
VI – INNE												
1	Ochrona własności intelektualnej	IV	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
2	Ergonomia	IV	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
3	Etykieta	IV	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			30,5	18,5	x	x	323	173	150	23	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. Na II roku studiów			60	33,5	x	x	803	383	420	53	240	0

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy 4	V	2	2	egz.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Konflikty rodzinne i ich rozwiązywanie	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Komunikacja w rodzinie	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Poradnictwo małżeńskie i rodzinne	V	1	1	zal. oc.	o	15	0	15	1	0	0
4	Projektowanie prorodzinnych programów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych	V	2	1	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
5	Seminarium dyplomowe 3	V	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
6	Patologia życia społecznego i rodzinnego	V	2	1	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	5	x	x	150	60	90	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			5	5	x	x	75	0	75	5	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	0	15	1	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												

1	Metodyka pracy tutora rodzinnego	V	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
2	Coaching i tutoring rodzinny	V	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
3	Przedmiot do wyboru 4	V	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9	4	x	x	150	90	60	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			4	4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9	4	x	x	150	90	60	10	0	0
V – PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa 4	V	9,5	9,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9,5	9,5	x	x	0	0	0	2	240	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 5			30,5	20,5	x	x	330	150	180	24	240	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem	zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia		
Grupa treści												
III – KIERUNKOWYCH												
1	Translatorium	VI	2	2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Seminarium dyplomowe 4	VI	1	0	zal. oc.	f	15	0	15	1	0	0
3	Egzamin dyplomowy	VI	2	0	zal.	o	0	0	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	2	x	x	45	0	45	5	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			2	2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			3	2	x	x	45	0	45	3	0	0	
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Metodyka pracy coacha rodzinnego		VI	3,5	2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
2	Przedmiot do wyboru 5		VI	2	0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				5,5	2	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				2	2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				5,5	2	x	x	90	60	30	6	0	0
V – PRAKTYKA													
1	Praktyka zawodowa 5		VI	19	19	zal. oc.	f	0	0	0	2	480	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				19	19	x	x	0	0	0	2	480	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				19	19	x	x	0	0	0	2	480	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				19	19	x	x	0	0	0	2	480	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 6				29,5	23	x	x	135	60	75	13	480	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na III roku studiów				60	43,5	x	x	465	210	255	37	720	0

Tabela podsumowująca

Lp.	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		180,00	100,00
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	92,02	51,12
2	z zakresu nauk podstawowych	22,50	12,50
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	104,00	57,78
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	11,50	6,39
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	74,50	41,39
6	wymiar praktyk	38,00	21,11
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-----	-----
8	zajęcia z języka obcego	8,00	4,44
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	154,80	86,00
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	129,50	71,94
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	-----	-----

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	pedagogika	51,00
2	nauki socjologiczne	35,00
3	nauki teologiczne	14,00
Ogółem:		100,00

I. Przedmiot z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych:

- Animacja kultury studenckiej;
- Etyka i kultura języka;
- Zakładanie własnego przedsiębiorstwa;
- Źródła społeczeństwa obywatelskiego.

II. Przedmiot do wyboru 1:

- Historia Warmii i Mazur;
- Inspiracje biblijne w wybranej współczesnej literaturze.

III. Przedmiot do wyboru 2:

- Znaczenie sumienia w kontekście życia rodzinnego;
- Etyczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi.

IV. Przedmiot do wyboru 3:

- Współczesne spojrzenie na metody wychowawcze w rodzinie antycznej;
- Feminizm, antyfeminizm i patriarchyzm – dzisiejsze spojrzenie i kultura antyczna.

V. Przedmiot do wyboru 4:

- Dlaczego zło?
- Przygotowanie do małżeństwa.

VI. Przedmiot do wyboru 5:

- Małżeństwo i rodzina w ponowoczesności;
- Indywidualne różnice w osobowości – implikacje empiryczne.

VII. Translatorium (przedmiot prowadzony w wybranym nowożytnym języku obcym):

- język angielski;
- język hiszpański;
- język niemiecki;
- język włoski.